

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

GRUNDLAGD AV FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 26 MARS 1922.

HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.ANDRE REDAKTOR:
EBBA THEORIN.

PÅ TOR HEDBERGS SEXTIO-ÅRS DAG

I DEN ÅRGÅNG AV KALENDERN »Svea» — en tyvärr numera upphörd litterär och konstnärlig årsrevy — som låg bland all annan litteratur på bokläsdisken julen 1880 fanns en liten dikt, »Ljuset», signerad T. H. Den skildrade hur ett stearinljus, som trodde sig förmer än alla andra ljus, brann med en självsäker glans — så länge stearinen räckte. Men sedan släcktes av dem som tände det. Den enkla dikten med sin satirisk-symboliska anstrykning var skriven av den då adertonårige Tor Hedberg och är troligen det första tryckta alstret av hans penna. Poetiskt lagda ynglingar i den åldern bruka eljes skriva svärmiska kärleksvers, men ljusdikens författare har aldrig hört till de hetblodiga naturerna — han såg redan då kritiskt på livets skådespel och föredrog den stillsamma ironikens pilskjutning framför den rödmantlade trubadurens erotiska högsång.

Ja, stearinljusets låga i detta poem från 80-talets början släcktes och lämnade intet spår efter sig, men poemiets författare har under de fyra de-

FAMILJEN HEDBERG I SITT VACKRA DJURGARDSHEM. FOTO-FÖR IDUN.

cennier, som förflutit sedan dess, vuxit ut till en av vår litteraturs förgrundsfigurer.

Det har varit en långsamt fortskridande växt, inga överraskande språng, ingen plötslig uppflamning av ett bundet geni, som spränger sina fjättrar och slungar ut idéernas lågor över all världen från sitt mäktiga bål. Helt organiskt har Tor Hedbergs begåvning utvecklat sig från frö till brodd, till stängel, till stam med allt tätare grenverk, där lövsus, blomsnö och fruktknippen visat stadierna i hans diktarliv.

Boren realist, ty han framträdde under den stränga verklighetsskilndringens högkonjunktur mitt i åttitalet, har han dock ett så varmt lyriskt temperament att så väl hans människosom naturskildringar äga en mjuk touche, skiljaktig från den rakt på sak gående berättarkonst, som icke väjde för de grova penseldragen och de brutala färgerna.

Men genom lätt och sorglöst skapande har han ej nått till högplatån på dikternas berg. Hans författarbana har tvärtom varit en svårframkomlig väg, där det gällt

att bryta och röja för varje steg. Emedan han föraktat genvägar och lättköpta segrar. Med Ibsen har han förvisso sagt:

Bryd mig vejen, tunge hammer,
till det dulgtes hjertekammer,

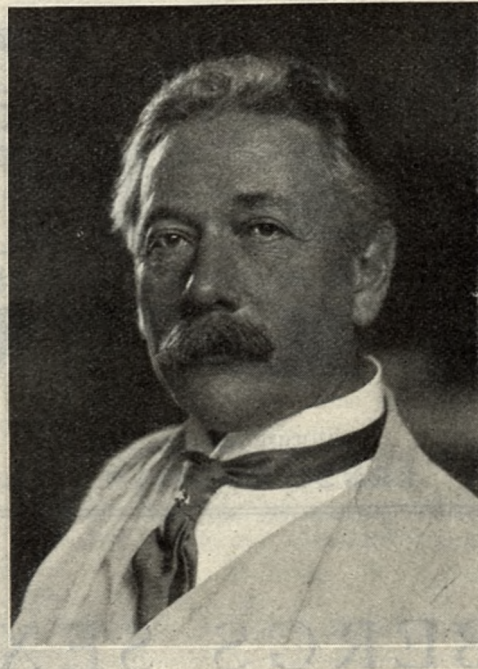
och han har ej vilat förrän han nått det mänskliga själslivets svåråtkomliga gömslen.

Redan i hans debutroman »Högre uppgifter» var det framförallt i den psykologiska skildringen arbetet hade sin tyngdpunkt, på samma gång som tidens religiösa och sociala frågor ställdes i en jag skulle vilja säga humanitär belysning, som förutsatte mycken tankens och känslans mognad, överraskande hos en så ung författare.

Någon tendensdiktare har emellertid Tor Hedberg aldrig varit, ehuru den sociala förbättringsivern då härjade som värst i det litterära lägret. Det hörde ju till tiden att författaren skulle vara samhällsomanare, hans romaner, noveller och skådespel hälso-preparat. Tor Hedbergs diktarlidelse inriktade sig helt på människan som individ; han har aldrig haft lust att predika för henne, endast skildra henne i hennes brottnings med sig själv och med livets fundamentala makter. Därför står sig fortfarande mycket av hans ganska omfattande novellistiska produktion.

Det är en gedigen berättarkonst, en smula torr ibland, men förtroendeingivande genom sin sanning, sin stilla värme och konstnärliga stil. Det yttre händelseförloppet bjuder sällan på överraskningar eller kraftigare rörelse, men just själva stillheten i atmosfären kring människorna gör att minsta vibrationer i deras inre liv förnimmes desto tydligare.

Tor Hedbergs största författargärning är dock hans dramatiska produktion. Från hans tidigare år står det bibliska dramat »Judas» som ett glänsande vittnesbörd om hans fördjupade syn på mänskliga livsfrågor och styrkan i hans konstnärliga uttrycksmedel.

Ett sommarporträtt av Tor Hedberg. Foto Calla Sundbeck, Gränna.

Varför — inom parentes — hålles detta stycke så ängsligt borta från scenen?

I »Guld och gröna skogar» har han skapat ett ypperligt borgerligt lustspel, där särskilt en figur, gamle Vinkler, med sin sangvinism inför livets vedervärdigheter och sina humoristiska knäfall för penningen är en utmärkt funnen illustration till den svenske grandseigneuren med den livliga svadan och den luggslitna dresen.

Med »Johan Ulfstjerna» slutligen har författaren gjort sitt stora genombrott, format vår litteraturs främsta skådespel, den sublima dikten om fosterlandskärleken som bärande idé för nationell frigörelse, en foster-

landskärlek utan chauvinism, behärskad i känslan, stor i handling, helig i syftet.

Hela Norden känner detta mästerverk, där varje figur lever ett starkt mänskligt liv, varje scen har sin särskilda skönhet, varje replik är en springande gnista. Med Johan Ulfstjerna satte Tor Hedberg den strålände kronan på sin författargärning.

Som lyrisk skald har han framträtt med ett tretal volymer fina, djupa, lätt sorgbundna dikter, och som kritiker har han varit verksam på skilda estetiska områden. Sitt varma intresse för den bildande konsten ådagalägger han fortfarande genom sakrika artiklar i dagspressen.

Men det är ej av kritikern Tor Hedberg, hur vederhäftig och samvetsgrann han än framstår som sådan, litteraturen väntar nya insatser, utan av diktaren, som vid fyllda 60 år ej synes ha tappat något av sin livskraft.

I en till hans 60-årsdag utkommen diktsamling »Hemmets sånger» sjunger han på ett ställe:

I rika solskensnejder
jag drömt mig fri och stark,
men växten hörde hemma
i nordens hårda mark.

Där bekräftar han sitt genomsvenska kynne, sin rotbundenhet i svenskt liv och svenska förhållanden, och det är ur dem man livligt hoppas att hans diktning — främst den dramatiska — skall hämta sav för att skjuta ny växt.

Hans vackra hem på Djurgården — f. d. Franska värdshuset, som varit inspirationskälla till åtskilliga sidor i August Blanches och Frans Hedbergs stockholmsskildringar — bör i sin nuvarande gestalt och med de älskvärda familjemedlemmar, en intagande hustru och förhoppningsfulla barn, han har lyckan se omkring sig, kunna bereda sin husbonde en idealisk diktarro.

ERNST HÖGMAN.

”MADEMOISELLE DE MARS.”

Åh, vilket väljande och krus
i Universums Modehus — —
Ty Mademoiselle de Mars
— bevars, bevars —
vill ha sin vårdräkt helt burdus.

Inför en fantasidräkt, grå,
hon läspar glatt: Så comme il faut!
Om blott ni gåve nu mitt hår
— förstår? förstår? —
en svag parfym av tidig vår — —

Hon nyckfullt kastar om: Ni vet,
jag önskar nog min dräkt diskret,
men skulle det ej vara lönt
och skönt, ja, skönt,
med pälsinslag i brunt och grönt? — —

Hon ordnar tyll av blekgul sol
på vinterblus och sommarkjol,
men river bort sin dräkt i harm:
Ej charme! Ej charme:
Min kjol för kall, min blus för varm — —

I Universums Modehus
finns ingen dräkt nog mörk, nog ljus
åt Hennes pretentiösa hy — —
— Åh fy! Nej fy! —
Hon vållar ve och huvudbry.

Ty Mademoiselle de Mars
hon är en backfisch, gu'bevars,
som knappast fått sin egen bild:
Så mild — så vild —
så klok och — från förnuftet skild — —

GUSTAF SVENSSON.

Iduns byrå och expedition, Mästern Samuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: kl. 10—4. Expeditionen: kl. 9—5.
Riks 16 46. Allm. 98 03. Riks 1646. Allm. 61 47.
Red. Högman: kl. 11—1. Annonsskont.: kl. 9—5.
Riks 86 60. Allm. 402. Riks 1646. Allm. 61 47.

Iduns prenumerationspris 1922:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:	Idun B, praktuppl. med julnummer:
Helt år Kr. 15:—	Helt år Kr. 19:50
Halvt år ” 8:—	Halvt år ” 10:—
Kvartal ” 4:25	Kvartal ” 5:25
Månad ” 1:50	Månad ” 2:—

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40	Utländska annonser:
öre å textside. Beständ	45 öre efter text., 50 öre
pl. 20 % förh. Led. pl. å textside, 20 % förh.	
o. Platssökande 25 öre.	för särsk. begärd plats.

EN KURS I BARNAVÅRD

FÖR IDUN AV DR ARTHUR FÜRSTENBERG

(Forts.)

NÄR DET ÄR FRÅGA OM BARN, som skrika eller äro oroliga, hjälper det föga eller alls icke att vaggas, skaka eller vyscha barnet, som sed är bland dem, som icke lärt sig barnavård. Förrän orsaken till barnets oro blivit avlägsnad, somnar det icke och gör det detta någon gång, vaknar det snart åter upp lika förtvivat, som det var förut. Den stora allmänheten brukar, som bekant, och som ovan redan berörts, bära de späda i stället för att vårda dem i bädden. Därvid utför modern eller vårdarinnan ofta ständigt skakande, gungande rörelser med armarna för att lugna barnet eller få det i sömn och detta även när barnet är fullkomligt lugnt, ett oskick som icke kan vara till gagn för barnet. Man vänjer barnet dessutom vid dessa rörelser och har senare svårt att underlåta dem. Vål vårdat i bädden behövas icke dessa vaggningar, som kosta modern mycken ansträngning och mycken tid.

Att giva barn sömnmedel av något slag, såsom sprit eller opium i form av Roséns bröstdroppar, äro brottsliga tilltag och kunna innebära stora faror för barnens liv.

Skydda barnen för häftiga sinnesrörelser.

Späda barn böra, som sagt, vårdas i bädden, och därvid skyddas för alla häftiga sinnesintryck; det bör således vara relativt tyst i det rum, där barnet vårdas; dock kan man gärna komma och gå i rummet och där utföra nödiga arbeten men underlåta högljutt tal, slående i dörrarna och annat, som kan menligt inverka på barnets nervsystem. Man kan vara övertygad därom, att de nervösa tillstånd, som så ofta uppträda hos barn och äldre, mången gång har sin rot i skador, som bibringats barnet i spädbarnsåldern. Kom därför ihåg, att det är nyttigt för den späda att få leva i andlig och kroppslig ro, skydda den för alltför många nya och visst för häftiga sinnesintryck, släpp icke in till barnet alla tanter och släktingar, som icke kunna underlåta att genom skrik och kärleksyttringar göra livliga och ofta skrämmande intryck på barnet! Låt icke barnet användas såsom nöje och förströelse för dina gäster, hur lockande det än kan vara att visa det käraste, du äger och även om du därvid får lägga band på den stoltshetskänsla, du såsom ung mor har rätt att äga och visa! Kom också ihåg, att det späda barnet ej har behov av förströelse, att det i friskt tillstånd kan ligga länge vaket och roa sig endast med sina fingrars lustiga spel. Allt eftersom det blir äldre, har det mera behov av sällskap och av leksaker, brukar då också vara vaket längre stunder.

Leksakerna och den s. k. trösten.

Vad leksakerna beträffar, så bör man redan från början ha klart för sig, att späda barn ej hava behov av många leksaker och att de, man ger dem, böra vara enkla och gjorda av sådant material, som kan tvättas och ej göra barnen minsta skada. Bäst torde vara de djur av rött gummi, som nu äro mycket i bruk. Att giva

späda barn leksaker av trä eller metall torde vara mindre lämpligt, då barnen med sina ofta häftiga och omotiverade rörelser därmed kunna skada sig och därvid kanske mest sina ögon.

Det är ju för var och en väl bekant, att spädbarn hava vana och lust att stoppa allt möjligt i mun för att suga därpå, ett förhållande som säkerligen sammanhänger med tandsprickningen och salivavsöndringen. Därvid komma barnets egna fingrar mest till användning och om dessa hållas rena, torde det icke vara något att därvid åtgöra. En annan sak är att anskaffa särskilda föremål för att barnen må suga därpå, med andra ord bruket av den s. k. trösten. Denna består ju i vårt land i allmänhet av en sugnapp av gummi fäst vid en benskiva, som å andra sidan har ett handtag, ävenledes av ben eller celluloid. Den är således lätt att hålla ren och skiljer sig därför avsevärt från de vidriga sugnappar, som mångenstädes får se i utlandet, förfärdigade som de äro av linne eller bomullstyg, vari stoppats av modern förut tuggad föda.

Vårdas barnet, som jag ovan flera gånger förordat, ständigt i bädden, tager man hänsyn till barnets uttryck av missbelåtenhet och söker att befria det från dess obehag, finnes det icke den minsta anledning att använda »trösten». På intet av våra spädbarnshem kommer denna till användning och där har man intet behov därav. Det torde vara lätt att förstå, att en »tröst», som än ligger i barnets mun, än på täcket och än på golvet, icke kan vara av nytta för barnet och ofta säkerligen till stor skada. Dessutom torde det icke vara alldeles oskyldigt att medelst en »tröst» uppmuntra barnet att ständigt utföra sugningsrörelser. Mig åtminstone förefaller det som om de barn, som ständigt bruka »trösten», äro mera griniga och oroliga än de, som aldrig vants att använda en sådan.

Varför spädbarn skrika.

I detta sammanhang torde det lämpa sig att yttra några ord om anledningarne till späda barns skrik och om sättet att förebygga desamma.

Först måste vi komma ihåg, att skriket är det lilla barnets enda sätt att tillkännage sina obehag och detta vare sig orsaken är knip i magen eller andra sjukdomsyttringar, de våta blöjornas inverkan på söndrig hud, andra obehagligheter eller rent av okynne. För den vana sköterskan är det emellertid ingen svårare konst att utforska orsaken i det särskilda fallet och detta därför att barnet uttrycker sin sorg på helt olika sätt allt efter orsaken. Så t. ex. skriker ett barn, som har ont i magen, på ett helt annat sätt än när det är hungrigt eller törstigt. Det gäller blott att noggrannt observera barnet för att komma till klarhet om skrikets orsak. Och därvid äro vi inne på sättet att stilla barnets skrik, men dessförinnan skola vi söka klargöra, vilka de olika orsakerna kunna vara till spädbarnets skrik. Om vi till ett flertal mödrar skulle framställa frågan, vilken som är den vanligaste orsaken till späda barns skrik,

skulle de flesta svaren lyda »det är hunger». Men man kan vara fullt och fast övertygad därom, att när saken gäller väl och punktligt vårdade barn, så är detta den minst vanliga orsaken. Visserligen bruka späda barn ofta giva tillkänna sin sorg och sin iver före de flesta målen, men den sorgen har mången gång en annan orsak. Nej, de vanligaste orsakerna till spädbarnens skrik äro smärtor i buken (knip) och obehaget av de våta och nedsmutsade blöjorna. Vi veta ju, att mag- och tarmkanalens tillstånd spelar den största rollen i små barns befinnande och att väderspänning är ett vanligt symtom, när tarmfunktionen är rubbad, samt ävenledes att »knip» i magen kan vara rätt så smärtsamt. Det är ju också mycket lätt att förstå, att det för barnet är synnerligen obehagligt ligga med våta eller nedsmutsade blöjor och detta i synnerhet, när huden omkring stolgårngen och å klinkorna är inflammerad eller söndrig. Men det finnes naturligtvis en hel del andra anledningar till späda barns skrik; så kan hunger verkligen vara en sådan, om barnet ej får sina mål på regelbundna tider, men det är nog otvivelaktigt, att törst oftare framkallar missnöje än hunger, ett förhållande som är fullkomligt främmande för de flesta mödrars uppfattning. Hur ofta vakna icke äldre om natten och behöva släcka sin törst utan att hava den minsta känsla av hunger? Barnen få emellertid, när de lida av törst, orätt nog, mjölk, d. v. s. mat att släcka den med i stället för vatten. För hastigt intagen föda eller föda i för stor mängd ger gärna en obehaglig mättnadskänsla, som esomoftast är orsak till spädbarnens skrik. Likaså kunna knutar, knappar eller nålar i klädedräkten giva anledning till smärtor och därav föranleda skrik, men även veck på blöjan, som skära in i huden, kunna hava samma verkan. Andra orsaker till skrik kunna vara köld och för hög värme. Då man kläder av ett barn, märker man ej så sällan, att fötterna kännas iskalla, ett förhållande som säkerligen generar barnet avsevärt; en annan gång är barnet alldeles svettigt, klätt som det ofta är med alltför många plagg eller lagt i en alldeles inpå kakelugnen placerad säng. Att dessa båda ytterligheter kunna föranleda barnet att genom skrik tillkännagiva sitt obehag är uppenbart.

Utom de smärtor, som framkallas av väderspänning i buken, kunna dylika bero på sjukliga tillstånd i andra organ såsom örsprång, håll m. m., vilket allt kan giva anledning till mycket intensiva skrik.

Okynnesskrik bero på moderns oförstånd.

Men utom de skrik, som bero på sjukliga och yttre orsaker, kunna små barn giva hals endast på grund av okynne, men detta förekommer så gott som utslutande hos illa uppfostrade och illa vårdade barn. Brukar en mor t. ex., bära sitt barn på armen och sedan lägga det ned i sängen, är det mycket vanligt, att barnet genom skrik tillkännagiver sin missbelåtenhet med den behandling, det anser sig undergå.

(Forts.)

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

TRE SKRÄDDARE

GAMMAL FOLKSAGA MED BILDER AV MANNE ÖSTLUND.

DET VAR EN GANG TRE SKRÄDDARE, som hette Nål, Tråd och Sax, och de kommo att tala om, vem av dem som var den klokaste. De blevo till sist riktiga ovänner, men då visade sig en fé framför dem och sade:

"Jag vet hur vi skall få den saken avgjord. Jag ger var och en av eder en silverdaler, och den som bäst använder den är den klokaste."

De tre skrädarna fingo var sin silverdaler och féen försvann.

"Jag vill lämna denna tråkiga stad", sade Nål. Han köpte matvaror för en lång resa och gav sig i väg. Då han hunnit ett stycke mötte han féen, som nu hade förklätt sig till en gammal gumma och han kände inte igen henne.

"Åh, snälla goa herrn", klagade hon, "giv en stackars gammal fattig gumma en slant till nattlogi."

"Nej, nej då", sade Nål, "då måste jag ju ge dig min silverdaler."

"Men giv mig då åtminstone litet mat", bad gumman.

"Det kan jag inte heller, dumma gumma", sade Nål, "jag har bara så mycket att det räcker åt mig själv."

Och han gick vidare utan att bry sig om gumman. Då satte gumman sig i kanten av landsvägen och om en stund kom Tråd ridande på en åsna.

Den gamla gumman reste sig och haltade bort till honom.

"Goa herrn, hjälp en stackars gumma", bad hon.

"Gå undan, käring", ropade Tråd och red vidare. Sedan hon åter igen väntat ett tag, fick hon syn på Sax, som kom gående.

"Snälla herre, hjälp en stackars gammal fattig

gumma! Jag skall samla bränsle, men så fick jag så ont i en fot så, goa herrn, så nu kan jag inte komma hem med det."

"Har mor långt hem", sade Sax.

"Jag behöver bara hjälp till vägskälet", sade gumman.

Sax tog bränslet på ryggen och hjälpte gumman. Då de kommo till vägskälet, sade gumman:

"Stor tack skall herrn ha, men kan jag inte få en liten slant också."

Då tog han fram sin silverdaler och sade:

Då tog han fram sin silverdaler...

"Tag den, jag kan se, att du behöver den bättre än jag." Därpå återvände han till staden.

Under tiden kom Nål till en främmande stad och började handla med tillhjälp av sin silverdaler. Han hade framgång i sina företag, så att han till sist kunde köpa flera fartyg fulla med varor, vilka han skickade bort till främmande land, så att de kunde göra affärer där.

Det gick också mycket bra för Tråd. För sin silverdaler köpte han höns och öppnade ett hönseri. Bland hönsen fann han en höna, som varje dag värpte ett guldägg. Då glädde han sig åt sin tur och sålde de andra hönsen med förtjänst.

En dag träffade han Nål, och de två berättade för varandra, vilken tur de haft.

"Mins du Sax?" frågade Nål. "Jag skulle bra gärna vilja veta, hru det gått för honom."

Nål och Tråd kommo överens om att resa tillbaka till deras gamla stad, och dagen efter begåvo de sig i väg.

Då de kommo till staden, frågade de en man, om han kunde säga dem, var skrädare Sax bodde.

"Ach, var komma ni ifrån, mina herrar?" frågade mannen, "vet ni inte att han blivit upphöjd till baron?"

Nål och Tråd spärrade upp ögonen ordentligt.

"Vad för slag", sade de. "Hur hänger det ihop?"

"Jo, det gick så till", svarade mannen. "Kungen hade kommit hit till staden, men kungens resgods fattade eld på vägen, och det brann upp alltsammans, så att han inte hade mera kvar än det han gick och stod i. Då sändes bud till stadens skrädare, att de skulle infinna sig på slottet. Men en-

ÖSTLUND.

De tre skrädarna Nål, Tråd och Sax.

dast Sax kom, de andra två hade rest bort. Och hans majestät blev så nöjd med kläderna, som Sax sydde, att han strax gav honom mycket pengar och titeln baron. Därborta ligger baron Sax' herresäte."

Då gingo Nål och Tråd mycket förvånade in för att hälsa på baron Sax. Och nu berättade de forna kamraternas för varandra allt som hänt dem sedan de skildes åt.

Men plötsligt kom en av Tråds tjänare och berättade något sorgligt.

"Ack, herre", sade han, "jag vet inte hur jag skall kunna berätta det, men hönan, som värper guldägg har blivit bortstulen."

"Åh, åh", stönade den olycklige mannen. "Då är det ute med mig, jag har inte sparat ett enda öre."

"Nå", skrattade Nål, "då är du sannerligen inte den klokaste."

Baron Sax skulle just säga något, då en gammal matros kom in och sade till Nål: "Herre, jag har dåliga nyheter. Alla era fartyg har gått under med man och allt. Jag är den enda överlevande."

"Vad, vad vill det säga", ropade han. "Alla mina fartyg? Sade du allesammans? Då är jag en fattig man och äger inte ett öre."

Då visade sig féen: "Nå, har ni nu blivit ense om vem som är den klokaste?"

"Nål är det i alla händelser inte", sade Tråd.

"Tråd är det i alla händelser inte", sade Nål.

"Då måste det ju vara Sax", sade féen. "Men han använde ju inte sin silverdaler", sade Nål och Tråd, "han gav ju den åt en gammal gumma."

"Hur kunde han bättre använda den?" sporde féen. Vänlighet bringar visserligen inte alltid rikedom, men det bringar glädje. Nu vill jag säga er farväl och be er för framtiden komma ihåg vad jag sagt er."

ÖSTLUND.

Féen hade förklätt sig.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

EN SYL I VÄDRET

DET GAMLA BUDET SOM UPP-
manar oss att vara välsinnade mot
dem som hålla av våra vänner, sy-
nes enkelt nog att tillmötesgå. Men
i grunden är det det inte. Ty det
rymmer ett ganska invecklat problem,
nämligen solidaritetens, och uppenbar-
rar sig genom inte bara en oändlig
räcka pliktvariationer utan även dito
kollisioner av ofta ganska tråkig och
invecklad art. Med ett ord: skaffar
oss en massa konflikter, vilka i flera
fall äro fullständigt meningslösa.

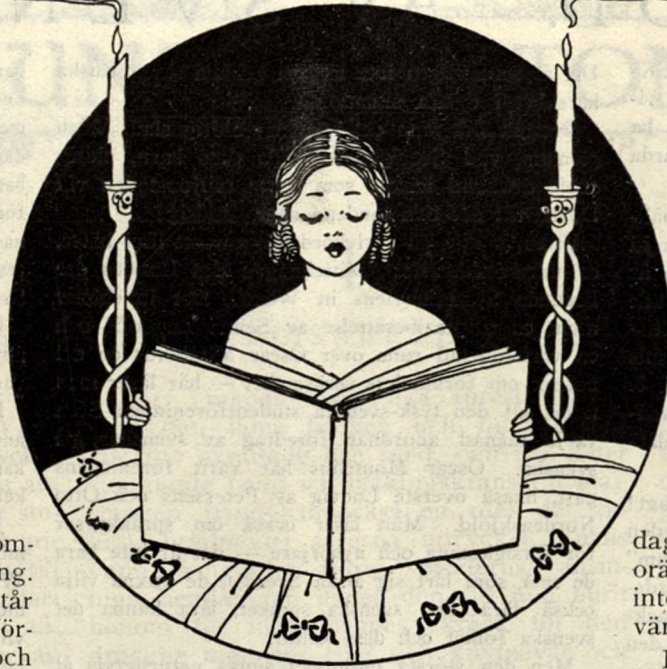
Mera än vi veta har detta bud genom-
sytrat våra begrepp och vår uppfattning.
Inte så mycket i den form, i vilken det står
här ovan, men därför att vi utgå från för-
utsättningen att detta buds naturliga och
givna korollarium skall utgöras av dess ne-
gativa förvrängning: din väns ovän skall
du ock en ovän vara.

Det finnes väl knappast en så svårlöst
vardagsfråga, som den om solidariteten.
Oss kvinnor berör den kanske närmast,
åtminstone är den för oss kinkigare att
klara ut, dels därför att vi ju från början
äro bestämda att komma livets små frågor
och personliga konflikter närmare än män-
nen, dels emedan vi med vårt mera odisci-
plinerade känslö- och tänkesätt än sålänge
ha rätt svårt att förstå solidaritetens väsen.
Inte så mycket den stora solidariteten, den
som gäller ämnen och krav, fosterland, par-
tier och politik — den håller vi ju lyckligt-
vis på att lära oss. Men vi ha vida och
långt ännu till att förstå själva solidari-
tetens begrepp, det som ger ansvarsmedve-
tande och stadga åt vår personlighet och
vår existens. Det bevisas bäst av den fal-
ska uppfattning vi i anknytning just till
språket här ovan ha om när vi behöva
vara solidariska och när icke.

En av mina systrar ställde engång till
mig följande fråga: Vad skall man göra
i ett sådant fall som detta? Jag har
fått mottaga ett förtroende. Nästa dag är
jag borta i ett sällskap och där angripes
den person, som givit mig förtroendet och
beskylls för att ha underlåtit just det som
hon förtrott mig att hon gjort. Skall jag
nu känna mig mera bunden av mitt tyst-
hetslöfte än av min vänskapssolidaritet?
Skall jag förråda vad hon omtalat — då
detta, åtminstone enligt mitt förmenan-
de varken kan skada henne eller någon
annan — eller skall jag vara tvungen att
tyst åhöra att man misskänner min vän
och misstyder hennes handlingar? Medgiva
att det är en svår situation.

Min syster var nu ytterst försynt och
reserverad. Hon hade tegat. Jag som va-
rande mindre försynt, hade aldeles säkert
i detta fall talat. Och ansett att en djupare
moralisk lag än den som förseglade mina
läppar, bjöd mig därtill. Men samvetsag-
gen hade utan tvivel inställt sig till tecken
att saken inte därmed var klarlagd.

Fallet är ganska vanligt. Och mängden
av sådana fall skulle utan tvivel ömkas,
ifall vi kvinnor kunde lära oss att inte i
allmänhet ge så många och täta förtroen-
den. Om inte allt vad vi talade om åt-
följdes av det mycket vanliga förbudet att

ÖVER SPRÅKET: DIN VÄNS VÄN SKALL OCK DU EN VÄN VARA

inte tala om för någon — — Ty för eller
senare yppas och uppenbaras dock allt vad
vi omtala — och det som verkligen ligger
oss om hjärtat, det som är våra hemlig-
heter, det säga vi dock till ingen. Skulle
vi inte ge så ofta och taga emot förtroen-
den, så kunde vi betydligt lättare reda oss
med den här delikata solidaritetsfrågan och
överhuvud i samfärdsel med människor.

Inga av de solidaritetskonflikter, som in-
ställa sig för oss äro emellertid så besvär-
liga, som de vilka alstras av andra män-
niskors eviga gräl och stridigheter. I de
fall då dessa andra ej stå vårt hjärta nära
lösa vi kanske också konflikterna med ringa
eftertanke. Men när de spinna sig kring
våra närmaste vänner och fränder komma
vi ofta att bli ställda i en högst osympatisk
dilemma.

En hustru söker skilsmässa från sin man.
Hur skall hans och hennes släkt och vänner
ställa sig i saken? Om kontrahenterna gått
ifrån varandra i godo är ju ingen konflikt
för handen. Men i de flesta fall ligger ju
till grund för ett så allvarligt steg en djup
kränkning från den ena eller andra par-
tens sida. Då blir det mestadels vidlyf-
tigt bråk och trassel och familj står mot
familj, släkt mot släkt. Det är den gamla
vendetta-tanken, som spökar. Men oftast
är väl dock tvisten äkta makar emellan
inte bara av så personlig och intim art, att
den måste undandraga sig vårt bedöman-
de utan även så komplicerad, att det är
omöjligt för utomstående att avgöra,
vems fel schismen i sista hand hänger på
— där man ens kan antaga att fel förefin-
nas eller ej äro ömsesidiga. Och utan tvivel
skulle vi inte heller själva kanske vara
så benägna att taga parti för eller emot,
därest inte kontrahenterna själva fordrade
det av oss. Och varför göra de det? Var-
för göra de nödvändigt anspråk på ett kate-
goriskt handlande från vår sida i en sak

AV ALMA SÖDERHJELM

som rör ensamt och uteslutande dem
själva? Därför att de en gång för
alla äro fascinerade av det budet, att
din väns ovän skall även din ovän
vara.

Vi få även vara med om många
andra fall där tvistigheterna äro av
ännu obestämdare art. En av mina
väninnor har kommit i delo med en
annan. Hon kommer till mig och
omtalar tvistens förlopp. Jag säger,
att jag tycker att hon har haft rätt
och den andra parten orätt. Nästa
dag råkar jag på gatan henne som hade
orätt. Vi språka som vanligt och beröra
inte den ömtåliga historien och skiljas som
vänner.

På tredje dagen kommer emellertid hon
som har rätt och säger: du är en dålig
vän, eftersom du inte tar mitt parti. Jag
invänder, att vid vårt möte var det ej alls
fråga om tvisten. — Inte fråga om det!
utropar hon då. Tillägger sedan något hån-
fullt om att det ju är bekvämast att hålla
sig väl med alla människor och går i vre-
desmod. Och om lyckan är god, så kom-
mer ännu på den därpå följande dagen
den andra — hon som hade orätt — upp
till mig, anklagar mig för att ej ha tagit
hennes parti och går, likaledes i vredes-
mod. Så har jag genom den tvistigheten
förlorat två vänner!

Men om jag å andra sidan har bröstat
mig och tagit avstånd från den där som
hade orätt — vad skulle jag väl då even-
tuellt ha fått uppleva? Jo, att medan jag
gripen av vänskapssolidaritet allt framgent
gick och tittade snett på denna andra, så
skulle de där damerna kanske redan länge-
sedan ha försonats inbördes. Och där hade
jag stått med min väns ovän och falska
solidaritet!

Den som levat igenom stora t. ex. poli-
tiska eller sociala konfliktperioder, kom-
mer att se något annorlunda just på ett
sådant spörsmål. I Finland hade man un-
der det ryska förtryckets tysta och lång-
samma år gott tillfälle att göra studier på
området. Under de åren gick konfliktvä-
sendet så långt att slutligen så gott som
allt sällskapsområde mellan människor
måste upphöra, därför att det uppstod stri-
digheter i varje familje- och vänskrets. Och
säkert är, att det ges åsiktskonflikter vilka
äro av den art och den bärvidd, att person-
liga relationer inför dem samlas till stoft
och intet. Men det gällde inte alltid bara
livsfrågor. Inom den stora och i klara lin-
jer skurna ramen föllo en massa mest små-
aktiga personkonflikter. Hur fordrades och
krävdes inte i varje ögonblick ett ställnings-
tagande i personliga mellanhavanden —
och hur ynkelig och liten stämplades man
ej för att man talade med en person eller
sade goddag till en annan, vilken kanske
hade sagt till en väns svägers svägerska nå-
got som kunde uttolkas såsom i någon av-
lägsen mån oförenligt med någon given
dagsparoll! Nu kan det ju invändas det
vanliga om »finnarnas grälsjuka». Men hur
var det under krigsåren i neutralitetens land
Sverige — hur många små vänniskonflik-
ter och familjegräl alstrades ej av tysk-

Kvalitets-möbler i alla förekommande stilar och prislägen

SVENSKA MÖBELFABRIKERNA

STOCKHOLM

Birgerjarlsq. 24

Hornsgatan 32

ÄDEL SÅDD. AV SVEN JERRING

ATT SVERIGE ÄR POPULÄRT I TYSKLAND är inte svårt att se — ej ens de modärna vikingar, som gå under smeknamnet "valutasvin", ha förmått ändra på den saken. Trots aktningvärda försök.

I Tjeckoslovakien ser man också svenskarna hållre än de flesta andra; jag vet inte varför, men så är det. Att förhållandet är enahanda i Ungern är lättare att förstå, med hänsyn till det omfattande hjälparbete, som bedrivits där. Fruarna Asta Nilsson och de Bayer Krucsay, vår älskvärda konsuls svenskfödda maka (d:r de Bayer Krucsay är f. ö. även svensk medborgare och talar flytande svenska) ha gjort mycket för det svenska namnet därnere.

Så är det då Österrike, eller Wien rättare sagt! Ja, Wien... Där åstadkomma de få små orden "jag är svensk" samma effekt som "romanus sum" en gång i tiden — nej en vida större, vida värdefullare! Ty de framkalla en sådan gränslös tacksamhet, en sådan tillgivenhet och kärlek, som den stolta romerska självmanifestationen aldrig förmådde åvägbringa, och aldrig siktade efter, förresten.

Att vara svensk — det betyder i Wien mera än all världens rekommendationsbrev.

Man måste bli rörd till tårar nästan ibland. Det kan hända att österrikiska mödrar ta sig för att kyssa ens händer, den vilt främmandes, bara för att man talar samma språk som den, vilken blivit en andra mor för ett visst blekt litet wienerbarn.

hatets eller entente-spörsmålets återljud från människornas vantolkande röster! Och allt detta egentligen bara för att vi här i världen alltid äro mera böjda att se det negativa än det positiva — hela vår uppfostran har ju gått vida mera i skuldmedvetandets tecken än i försoningens stjärna — och för att vi en gång för alla äro ingrodda i fördomen, att vår väns ovän nödvändigtvis måste vara även vår!

Men lika viktigt som det är att vi lära oss taga kategoriskt parti i livsfrågor och bestämd ställning i de vittbärande tingens bedömande, lika meningslöst är allt partitagande i små och obetydliga frågor. Och därför är språket här ovan riktigt endast i sin ursprungliga och positiva form. Det vore gott om vi kunde lära oss — ty vår ingrodda benägenhet för svartsjuka, vår misstänksamhet och missunnsamhet göra att även detta är en svårförvärd kunskap — att vara vän för våra vänners vänner, men att vara fiende till ingens. På så sätt skulle vi kanske kunna knyta den kedja av godhet och overseende, som kunde binda människorna starkare vid varandra än alla partiprogram och valparoller, och å andra sidan länk för länk bryta av den andra, den genom vilken förtal och elakhet som en ond smitta meddelar sig från människa till människa.

Det är sannerligen inte lätt att behålla sin nordiska karskhet i dylika situationer.

Överallt hör man det bedyras: aldrig skall Wien glömma, vad Sverige gjort för dess barn, aldrig skola de band lossas, som knyta miljonstaden vid Donau till det lilla landet i norr. Aldrig!

Framför mig på skrivbordet ligger ett litet häfte, en månadstidskrift: "Mitteilungen des Bundes der Freunde Skandinaviens in Wien". Det innehåller utom en originalberättelse av Selma Lagerlöf och en varmhjärtad runa över Oscar Montelius en del notiser om förbundets verksamhet — här läser man t. ex. att den tysk-svenska studentföreningen Svea varje månad anordnar föredrag av svenskar, på svenska. Oscar Montelius har varit föreningens gäst, likaså överste Ludvig av Petersens och Otto Nordenskjöld. Man läser också om språkkurser för försigkomna och nybörjare — det är inte bara de små, som lärt sig älska Sverige, de vuxna vilja också lära det svenska språket, lära känna det svenska folket och dess kultur.

Men den största omsorgen ägnas naturligtvis åt barnen, som inte få glömma det tungomål de under några ljusa, lyckliga somrar lärt sig tala med nästan samma lätthet som sitt eget. Eller rent av lika stor: det har hänt att små Sverigeresenärer kommit tillbaka till Wien som sådana ärkesvenskar, att de helt och hållet glömt sitt modersmål. De ha fått lära sig det på nytt, bokstavligen ord för ord.

De svenska språkkurserna för barn äro talrika, givas i alla stadsdelar.

Jag besökte en sådan kurs, en av de många i stadens periferi, där det nya proletariatet bor — ämbetsmännen. En liten lärarinna stod för det hela, hon hade varit i Sverige ett halvår och talade förträffligt svenska. Hon hade åtagit sig denna extra sysselsättning utan tanke på ekonomisk vinning. Den lilla avgift hon måste ta upp var avsedd för täckande av lokalhyran. Hela hennes behållning var glädjen över de små elevernas iver och intresse och hon sade, att den var lön nog för mödan, mer än nog.

Det var inte svårt att se, att dessa lektioner voro högtidsstunder för barnen. De hade kommit i sina bästa kåder, som väl i de flesta fall voro sydda i Sverige, och arbetslusten var av den art, att jag uppriktigt gratulerar de österrikiska skolorna, om den inte är begränsad till just dessa svenska timmar. Allt gick som en dans, t. o. m. den besvärliga grammatiken, det lästes innantill ur svenska sagoböcker och sjöngs små svenska visor. Allt var svenskt, tyskan var bannlyst och det väckte stor och allmän ovilja, då en ung herre på tretton vårar i hastigheten tog sitt eget modersmål till hjälp vid redogörelsen för den väldiga jätten Bum-Bums äventyr. Det var ju nästan skandal!

Och till sist "Du gamla, du fria".

Wiens barn glömma inte!

Om Sverige skulle ta "krigsbarn" i år också — det var många, som gjorde mig den frågan, med rösten skälvande av hoppet att få ja till svar. Men jag måste ju svara nej. Jag måste ju berätta om de svåra tiderna hemma i Sverige, om arbetslöshet och penningbrist. Om nöden i eget land. Nöd — det ordet känner wienaren till och dess innebörd. Och han förstår, och frågar icke mera.

Jag vet ju att ett återupptagande av krigsbarns-rörelsen under nuvarande omständigheter är ogörlig! Jag vet även att förhållandena i Wien ha ändrats till det bättre. Och dock!

Så mycket bättre har det dock icke blivit i Wien. Det kan väl vara, att livsmedel finnas att få, av alla slag, och att ransoneringen har slopats. Men det finns ett litet hinder — och det är priserna, priserna som stiga dag för dag och påtvinga nittio procent av Wiens befolkning en fullt ut lika känn-

bar ransonering som krigsåren. De folkskikt, som hungrade för tre år sedan, d. v. s. i främsta rummet medelklassen, hungra i det stora hela också i dag mer eller mindre. Och i Wien gå tusentals barn med grå hy och insjunkna kinder, barn, som för ett halvt år sedan strålade av hälsa och levnadslust skickades hem från ett litet land två dagsresor norröver. Barn, som tala svenska och älska Sverige som ett andra fosterland.

Detta är den lekamliga nöden och den är, trots allt, oändligt stor alltjämt och oändligt behjärtansvärd.

Likväl, det finns en nöd, vars verkningar äro ännu mera ödeläggande, förfärligare än den lekamliga — det är den andliga nöden. Om uttrycket tillätes mig.

Jag menar härmed den dova stämning av missmod, likgiltighet och hopplöshet, som vilar över Wien och sätter sin prägel på allt och alla. Atmosfären är så tung och tryckande därnere, starka viljor duka under i denna av samvetslöshet och laster mättade luft, all moral förslappas.

Men denna stinkande luft måste barnen inandas, barnen, som en gång måste bygga Österrike nytt; ty av den nuvarande generationen är ingenting att vänta, den är räddningslöst förlorad, ur spelet. Hårda ord — men sanna, tyvärr.

Här är stor fara å färde. Barndomstolarnas protokoll — och de vanliga domstolarnas även — tala ett ohyggligt men tydligt språk om den moraliska pestens härjningar bland de unga.

Till mig sade en österrikisk moder:

"Mina kära svenska vänner komma även i sommar att ta mina småttingar till sig. Jag vill inte försöka beskriva min glädje, när inbjudningen kom. Den berodde inte huvudsakligen på vissheten, att barnen i Sverige få det så mycket bättre än här, vad mat och dylikt beträffar. Den saken hade väl alltid kunnat ordnas, de behöva inte längre svälta hos oss heller. Men det är det, att de där få andas en så mycket renare luft än här, att de skola komma tillbaka hit inte bara kroppsligt utan också själsligt starkare och sundare. Här är kaos och rutenhet, men i Sverige leva ännu den gamla goda tidens dygder, den gamla goda tidens ädla människor. Deras exempel skall stålsätta våra barn mot det smygande fördärvet här."

Denna österrikiska moder gav ord åt vad många, många av hennes landsmaninnor känna.

Men Sverige kan icke hjälpa mera...

Och ändå, är väl vår förmåga att hjälpa alldeles slut, överallt slut? Många ha gjort sitt yttersta, det är sant, andra ha i det närmaste nått gränsen för sina möjligheter att hjälpa. I alla fall torde det vara möjligt för icke så få att bistå Wiens mödrar i kampen för de små — resan från Wien till Sverige är tack vare de låga valutorna i Centraleuropa inte så avskräckande dyr. Och inte så lång och besvärlig heller.

Detta skulle kanske inte gå för sig utan uppoffring... men offer ger hjälp dubbelt värde.

Att arbeta för oskyldiga barnasjälares räddning, det är att så en ädel sådd. En sådd, som skall bära ädel skörd en gång.

Ärade kvartalsprenumeranter

erinras om att nytt kvartal stundar, varför prenumerationen genast bör verkställas för undvikande av avbrott i expeditionen.

Tiden för Iduns jumpertävlan utgår 1 april, och de som ämna delta torde därför sätta igång med virkningen genast. Tävlingsregler och redogörelse för pris återfinnas i Nr 4 av Idun. Alla upplysningar om tävlan lämnas å Iduns Redaktion, A. T. 9803.

Vid **Dålig Matlust, Blodbrist** och därav följande trötthet och nervositet använd järnmedicinen Idozan. Idozan är framställd efter läkarevetenskapens senaste fordringar och med **5-dubbel järnhalt**, jämfört med andra dyl. prep. Ger genom sin höga järnhalt och utmärkta sammansättning överraskande resultat, samt **blir billigast att använda**. Utmärkt välsmakande. Rådfråga läkare. Fås å alla apotek.

IDOZAN

Skapar ej tanderna.

IDUNNS FÖLJETONG

E S T E R

EN NUTIDSHISTORIA AV ELISABETH HÖGSTRÖMLÖVBERG.

(Forts.)

GOSSEN HENNES, HARRY, VAR tretton år, men föga större och mycket spensligare än lill-Thomas. Hans smala ansiktsöval var till ytterlighet blek och de stora, ljusbruna sammetsögonen talade sitt gripande språk om obeveklig predestination till både kroppens och själens lidanden. Mari påstod visserligen att han dittills varit alldeles frisk och att det bara var sviter av sjöjukan, som satte åt honom, men inte blev han det minsta bättre på de tre veckorna. Och returbiljetten var köpt och Mari visste inte hur hon skulle göra. På Diamant-Anders' initiativ bestämdes då, att gossen skulle stanna i Sverige till nästa sommar, då släktingar skulle komma och hämta honom. Därmed gick Mari, svullen och röd av gråt, ombord, och kom aldrig åter. Ej heller hördes någonsin om någon hämtning och de gamla voro inte överraskade. De hade genomskådat planen från början, och nog fanns i Diamantgården hägn och rum för ännu ett skott på släktens stam.

Den höga, rena luften, mormors feta filmjölk och bastanta äggost och kusinernas barnsliga glättighet bildade dock en framgångsrik kur, och så småningom blev Harry bättre. Springa upp för den minsta motlutning orkade han inte, då kändes det som hjärtat skulle sprängas i bitar, men han följde som de andra med i gårdens arbetsliv och läste med dem sina läxor uppe hos pastorn. Ja, han läste minsann mer än dem, allt vad i huset fanns av lektyr slukade han med hetsig begärlighet, och suckade blott otåligt över att ej ha annat och mera inom räckhåll.

Walfrid Petersson.

Föreståndaren för Bergshögskolan, professorn i gruvvetenskap *Walfrid Petersson*, fyllde den 17 mars 60 år.

Född å Reijmyre bruk i Östergötland, blev han student i Uppsala 1880 och 1898 lektor i mineralogi och geologi vid Tekniska högskolan. År 1901 utnämndes han till professor i gruvvetenskap vid Bergshögskolan. Sedan år 1903 har denna högskola den förmånen att ha professor Petersson, som är en av våra främsta geologer, som föreståndare.

När Thomas hade sina föreställningar med den tama bocken och hjulade och visslade skrattade han med, och när Ester sjungande band sin blåklintskrans till majstången, band han också en, men det rotlösa, brådmoget sorgsna uttrycket i hans ögon skingrades aldrig. Moderns vansinniga hemlängtan under den tid hon burit honom till livet, hennes skräck för den druckne mannens eder och knytnävar och storstadens hela sollösa, smutsbemängda bakgårdsatmosfär hade stämplat hans själ och dömt honom.

Ofta ropade han om kvällarna Ester till sig och drog henne med upp på kullen, varifrån man såg solnedgången brinna över dalen. Där visade han henne fästningar och tempel med skimrande koppartak och hamnar, där vimpelpydda skepp styrde ut till havs och flickan lyssnade betagen. Utan betänkande svarade hon på hans fråga: »Vill du inte följa med mig ditut?» ett hänfört: »Jo, visst vill jag, Harry, tag mig bara med dig!»

Dansen går, en ekorrhoppande barnskodans över trygga vägar med blommor på dikeskanterna. Så kommer en dag den första hagelbyn, luften blir plötsligt så avkyld, nyponbusken faller sina blomblad och en kråka flaxar tungt, där nyss fjärilsvingar fladdrade.

En sommarkväll ett par år senare följde Ester med gammel-Lena till en granngård för att låna en vävsked åt mor Marit. Medan gummorna letade fram den uppe på vinden, satt hon på förstugubron, och såg slätterfolket komma upp och in i köket till aftonvard. Det gick muntert till därinne, ty för lej-folkets skull var det extra traktering, gräddgröt, potatisvåfflor och fläsk och stora muggar med sirapsötat enbärdricka. Längst uppe vid bordändan satt den, som höll målron vid makt och lockade lös den ena skrattsalvan efter den andra. När han slutat äta, drog han fram ett munspel ur byxfickan och blåste en sprittande polkett. Ester visste gott vem han var, han hette Oskar och bodde egentligen hos sin mor uppe i ett ensligt, gråmossigt soldattorp. Men vintrarna igenom gick han från gård till gård och gjorde selar och pjäxor och sommartiden var han en duktig slätterkarl och en än mera eftersökt spelman. Lång och smärt som en ung gran var han och hade något visst övermodigt i nackens kast och läpparnas djärva krökning. Men ögonen togo ändå priset — de voro stora, mörkgrå, skuggade av ett sotsvart galler av långa ögonfransar, och om dem drömde mången ung kulla, som bort bättre veta, däraktiga, långt ifrån svalkande drömmar.

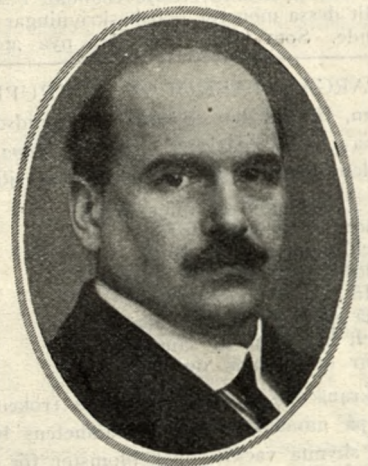
»Lena du,» sade Ester, så snart de voro på hemväg, »varför i all världen kommer aldrig Martinas Oskar hem till vårt?»

»Ja, det må du väl fråga, barn,» sade

den gamla och fick plötsligt en stickande blick och ett hästkt drag kring sin infallna mun. »Men jag kan allt tala om'et, jag, och om du vill skvallra, så får du! Jo, se, på den tiden när Oskar kom till världen, då var soldat-Martina i tjänst hemma hos Diamant-Anders, och när det vart synligt att hon råkat i olycka visste alla och en var att det var husbonden och ingen annan, som skämt henne. Hon var förresten alls inte den enda. Inte var det väl så trevligt för honom att få det där att ta reda på mitt i tillrustningen till det stora kristningskalaset ty mor Marit hade just då kommit med Ingeborg. Din välsignade mor, Men mänsklig kunde han ända ha varit mot den stackaren. Ut i yrsnön körde han henne, utan en daler i fickan till de gamla, utfattiga föräldrarna, och när hon sedan en gång mötte honom på vägen, bärande sin pojke på armen, skrek han åt henne att dra ända in i helvete med sin unge! Men när Oskar har fått brännvin i sig säger han heller inga smekord om morfar din — —».

Rött, svart och gult skimrade det för Esters ögon, då hon rusade förbi dörren hemma, förbi smedjan, genom skogsloften till den lilla ängsbiten, som låg dold från både gården och vägen. Där kastade hon sig framstupa bland ängsviol och klubbiga tjärblomster, hennes knutna små händer hamrade mot marken och ur barmen stego vilda, klagande snyftningar. Morfar — sagokungen, patriarken Abraham —, åh Gud, att någonting kunde göra så ont!

(Forts.)

Henning Hallencreutz.

Verkställande direktören i Percy F. Luck & C:o H. A. B., Stockholm *Henning Hallencreutz* fyller den 29 mars 50 år. Efter att ha genomgått Tekniska elementarskolan i Malmö och studerat några år vid Tekniska Högskolan i Charlottenberg m. m., blev H. år 1900 förste ingenjör vid A.-B. Diesels Motorer. Genom sitt äktenskap intresserad i Percy F. Luck & C:o, övergick H. år 1906 som kassadirektör till denna firma. År 1919 övertog han ledningen av firman som verkställande direktör.

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

KAPPA

ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB + GÖTEBORG

BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS

KONFIRMATIONSKLÄNNINGAR

Från vänster till höger: "Margit", "Birgit", "Hilda" och "Maja".

Hur många mödrar vilja ej gärna se sin dotters konfirmationsklänning men hindras därifrån av brist på ledning och hjälp? Dessa rader äro skrivna för dem. Här ovan finna de fyra nätta och lättsydda modeller, som mycket väl hinna broderas till konfirmationstiden. Dottern har då, sedan det högtidliga tillfället, för vilket klänningen sytts, är över, en handsydd sommarklänning med konstnärlig prägel. Till dessa fyra modeller kunna Iduns läsarinor erhålla pappersmönster eller, om mått uppgives, klänning tillklippt och broderi påbörjat. Rekvisitioner torde adr. till *Iduns Handarbetsavdelning, Iduns Redaktion, Stockholm*, varefter mönstret eller modellen sändes mot postförskott. Det är den nystartade Ateljé Sländan i Stockholm, som ställt dessa mönster och beskrifningar till Iduns förfogande. Som ledare för den nya ateljén står

den kända konstnärinnan fru Olga Nyblom, som vid sin sida har fröken Märta Adelsköld, expert på tillskränning och med diplom från skolor i Stockholm och Paris.

Modellen Birgit är av vit voile med picotvirkning i pärlgarn i kanten av de breda vecken och kring hals och armar. Över axeln går en söm som fortsätter ut över armen, vilken klipptes i ett med klädningen. Över axeln äro arrangerade 3 djupa veck, vilka ge kjolen dess rika vidd.

Priser på Modell Birgit. Tillklippt (efter mått) i vit voile, med garn, handvirkning och broderi påbörjade. Pris kr. 21:75. Samma klädning i crêpe de Chine (å 8:50) med garn o. s. v. kr. 43:—.

Pappersmönster till klädningen kr. 2:—.

Modellen Hilda har med sin ojäma linie nedtill kanske den mest moderna prägel. Den är sydd

av vit voile och har ett lättsytt och originellt litet broderi i vitt silkeliknande garn, placerat i en halvåge på fram och bakstycke av blusen, på de vida ärmarna och på långsidor och hörn av överkjolen.

Priser: Tillklippt (efter mått) i vit voile, med garn, broderiet uppritat, den virkade kanten och broderiet påbörjade kr. 23:50. Samma klädning i crêpe de Chine med garn o. s. v. kr. 41:—.

Pappersmönster till klädningen med uppritat mönster kr. 5:—.

Modellen Maja är gjord av crêpe de chine med broderi i elfbensfärgat tvättsilke på framstycke och armar. Kring höften har den ett dubbelveckat tyllrysch och omkring hals och armar rynkade tyllvolanger med smala spetsar. Modellen är sydd med axelsöm och särskilt isatt ärm.

(Forts. sid. 313.)

I MARGARETASKOLAN, DÄRUPPE VID Bältgatan, firades den 20 mars en högtidsdag. Skolans ena föreståndarinna, fröken Anna Eklund, fyllde den dagen 50 år, och eleverna sjöngo:

.... Nu muntra toner brusa
mot salens höga loft,
och minnen stiga ljusa
likt rosenblommans doft.
Må sorgen vara gången,
må värljus bli var dag,
och här i själva sängen
vår önskekrans nu tag!

Den kransen, som i toner räcker fröken Eklund, är rik på minnenas och tacksamhetens blom, och överallt skymta vackra önskeblomster för kommande år.

Det var i oktober 1896, som fröknarna Eklund och Åkermark började sitt arbete bland barnen vid Kommendörsgatan. Och ur denna ringa begynnelse har den stora, ljusa Margaretaskolan vuxit fram. Med outtröttlig energi och aldrig svikande hängivenhet har fröken Eklund kämpat för skolans tillväxt och för sitt varma hjärtas idéer. Vad hon velat få fram i sin skola är: naturlighet vid all

Fröken Anna Eklund 50 år.

Anna Eklund.

uppfostran, skolan som en fortsättning av hemmet, samt, så mycket som möjligt, växandets frihet mot sol och ljus.

Blommor ha alltid spelat en stor roll i Margaretaskolan, blommor i varje klassrums fönster, på lärarinnornas bord och t. o. m. margueriter på betygen.

Under skolans tidigare år, innan alltför bestämda kurser och annat yttre tvång kom till, bar Margaretaskolan en ovanligt stark och levande personlig prägel. Då sjöngs med rik hänförelse om "de ljusa salarna, i vilka alltid solsken rår", och till de salarna kom kronprinsessan, efter vilken skolan bär sitt vackra namn, stundom på besök.

Dock det är klart, att solen inte alltid kan stråla, skolor ha liksom allt annat sina olika utvecklingsstadier, men när nu fröken Eklund på sin högtidsdag vandrar i den skola, hon och hennes medföreståndarinna med så mycken äkta kvinnlig dådkraft och stolt entusiasm skapat, måste hon känna rik glädje över att se sitt livsverk och att mottaga den önskekrans, som räcker av alla dem, som fått del av hennes ädla, varma tankar. Och den dagen strålar glädjens sol i Margaretaskolans ljusa salar.

ANDA ALM.

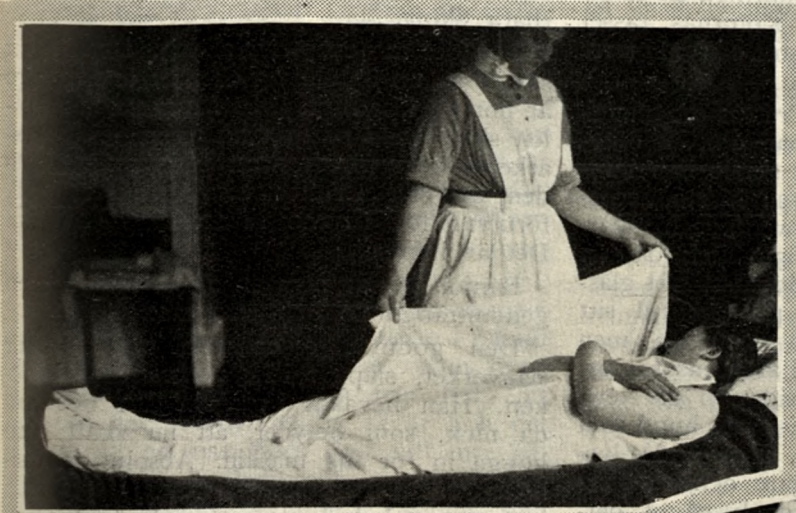
Äkta Spets- & Sidendépôt
LINNÉGATAN 38

A. T. 197 00. 2 tr. HISS. Riks Ö. 436.

TYLLSPETSAR i vitt och svart
i alla bredder.

Tyller - Blommor - Guirlander till sällskapsdräkter.

IV. Inpackning.

UNDER SENASTE TID, synnerligast under spanska sjukan, ha inpackningar använts i stor utsträckning och med gott resultat och det torde vara nyttigt för alla att kunna göra en dylik på rätt sätt, då läkaren ordinerar densamma. Utan läkares ordination får aldrig en inpackning ges. Icke heller får man ge en inpackning om man ej är fullt säker på hur den skall göras, ty en illa gjord inpackning skadar mer än den gagnar.

På en säng med madrass 1 à 2 filtar. Har man en stor vaxduk, kan man lägga den över madrassen, för att skydda densamma, men nödvändigt är det ej. Ett i kallt vatten väl urvridet lakan utbredes på filten och patienten får lägga sig raklång på detta. Lakanet vecklas nu hastigt men väl omkring honom, på så sätt att hudytan ej på något ställe berör hudytan d. v. s., benen viras in var för sig. Ena fliken av lakanet föres in först under ena armen sedan över bröstet och ned under andra armen. (Fig. 1). Andra fliken lägges därefter över armarna. Skulle ej lakanet räcka till, får man skarva

med en våt handduk. Filtarna vikas nu upp från sidorna, ytterligare 3—4 filtar eller täcken påläggas en i sänder och stoppas väl in under patienten, så att han blir ordentligt inrullad. På pannan bör läggas en våt, kylande kompress eller en fyrdubbelagd näsduk. (Fig. 2).

Patienten bör känna värme efter 10 minuter. — I kvart och får på inga villkor ligga och frysa. I så fall är antingen patienten för klen att kunna värma upp inpackningen eller något fel begånget vid densamma. Efter inpackningen bör patienten ha en avtvättning och man får då vara

De föregående uppsatserna i serien Sjukvård i hemmet återfinnas i nr. 46 och 51 för år 1921 samt nr. 2, 10 och 12 för i år.

ytterligt försiktig att ej förkyla honom. Man tar bort alla filtar utom den innersta, blottar först ena armen, ger den en hastig avrivning och torkar den snabbt med breda, jämna tag, för undan det våta lakanet och lägger ner armen under filten (Fig. 3). Så övergår man till nästa arm, tar sen bröstet och magen, ryggen och sätet o. s. v., och övertäcker alltid noga den del man sist tvättat.

Patienten iklädes sedan en torr och varm skjorta och får lägga sig i en väl uppvärmd säng. Uppvärmning sker lättast genom buteljer eller krus fyllda med hett vatten och väl korkade. Innan patienten packas in, bör man tillse att han kastat vatten. För att befördra transpirationen kan man ge något varmt att dricka, som hett te eller kokt mjölk. Under själva inpackningen bör ej patienten lämnas ensam, för den händelse han skulle bli illamående, vilja ha något att dricka, eller, behöva få den våta duken på huvudet ombytt.

"INTET MÄNSKLIGT ÄR MIG FRÄMMANDE", —den satsen kunde gälla som motto för dr *Torsten Fogelqvists* författarskap. Var och en som följt hans ymniga alstring i tidningsspalterna, eller läst hans personlighetsfärgade lyrik, där den idé-mättade versen har stålets klang, samt hört honom tala i katedern, har ovillkorligen fått intrycket av en lärd humanist och på samma gång av en människa med fördomsfri syn, eldigt hjärta och stor livs-erfarenhet.

Hans till senaste julen utkomna essaysamling "Allvarsmän och narrar" (Albert Bonniers förlag) inrymmer ett antal valda uppsatser, förut publicerade i dagspressen men av ett så betydligt värde, att de väl förtjäna en allvarligare uppmärksamhet än den flyktiga förstunden.

Samlingens inledningskapitel heter Rikshövitsmannen och utgör en originell porträttbild av Gustav Vasa, en radering i kraftigt manér, värdig den gamle riksbyggarens kärngestalt. Det blåser en frisk nordan genom den korta skildringen, och det är ej utan att man inför orden "hårda tider kräva hårda karlar, lösa och flytande förhållanden tarva tukt och disciplin", skulle önska något eller mycket av den människans härskareskapet åt våra dagars undfallande riksstyrmän.

Författaren betonar särskilt renässanslynnets hos vasarnes stamfader, den robusta kraften, som ej skydde att slå till eller gripa om med bastanta nävar, när det gällde statens bästa, det frodiga humöret, lika överströmmande i glädje som i vrede, det praktiska sinnet och det genomsvenska hjärtat, där hans gärnings stora, friskt grönskande träd, vars grenar

Spalten om böckerna.

överskyggade hela riket, hade sina rötter. "En hel och härlig människa utan skrupler och föreställning", för att begagna författarens egna ord.

En av vasatidens märkligaste gestalter Johannes Messenius är under titeln En vetenskapens martyr föremål för en intressant analys i anslutning till Henrik Schücks fördomsfria historiska porträtt av den sällsamma lärde. Det lilla avsnittet är ett mästerverk av koncis och bildgestaltande karaktäristik och på samma gång en "Ehrenrettung", ity att Fogelqvist med hjärtats vidsynhet, utan att göra våld på fakta, hämtar upp vad som är guld och ädla stenar bland den myckna slaggen i Messenii karaktär.

En bild i klärobskyr från den karolinska tiden är skildringen Fången i Simbirsk. Denne var en löjt-

nant Georg Henrik Borneman vid Norra skånska kavalleriregementet, som fick genomlida den ryska fångenskapens alla ohyggligheter, men icke förtä ägde kraft nog att besjunga sitt och sina kamraters öden i ett antal sånger — visserligen icke konstnärligt betydande, men likafullt ägande upplevelsens kraft och sanning.

Det finns detaljer av drastisk humor i skildringen, som bryter sitt ljus mot skuggorna i detta människo-öde, vilket blev till i ett skänkt majorshem, och utplånades under en pietistisk skuldkänslas tryck inom ryska fängelsemurar.

Det skulle föra för långt att genomgå de olika essayerna som behandla än Strindbergs brevväxling med sin första hustru, än skalderna John Keats och Charles Baudelaire, eller ryssen Dostojevski och dansken Georg Brandes, den förre som representant för ett Ryssland, frigt från västeuropeiska inflytelser, den senare i sin kamp för tankens och forskningens frihet, ljusbringaren, från vars fackla i det lilla kulturlandet mellan Bälten skenet gått ut över hela Europa.

Allvarsmän och narrars författare besitter utom sin djupgående kunskap på skilda områden en sällsynt förmåga att se människan i verket och att dogmfritt döma och klarlägga. Men oaktat sin objektiva uppfattning skriver han med den subjektives värme. Han är alltid gripen av sitt ämne, man förnimer hans puls i stilens rytmer och mårgyllda kraft. Och till detta kommer en skapande fantasi som ger bilderna liv och förlämnar prosan diktens klangfulla svängning.

E. H—N.

CAFÉ OLYMPIA — AV ELISABETH KREY-LANGE

CAFÉ OLYMPIAS SVÄNGDÖRR verkar mynningen av en dammsugare placerad vid huvudvägen till en myrstack.

Skräddarna, modehandlarna, kontoristerna och de andra, som icke fastnat för de sämre automaterna vid den slingrande stråkvägen mellan norr och söder, sugas in under skylten med de bulliga guldbokstäverna, i vilka ett fem års barn kunde leka kurra gömma. Olympia har en lockelse som få stockholmare stå emot: servering med musik.

Försiktigt och tveksamt stanna de flesta, då dörren slungat dem ett stycke in i lokalen, ty främlingsskapet kännes besvärande till en början. Ens eget främlingsskap bland alla dessa starka ljud, brutala färger, detta obegripliga myller av folk. Det virvar av rött ljus över ens huvud, rött som står oförmedlat mot blått som rödkrita mot blått läskpapper, orange, svart och grönt lika skärande oförmedlat. Marmorbordens vita fyrkanter löpa parallella eller i vinkel mot varandra bort mot en koncentrerad gyttring av röda frackar på en estrad, därifrån de skrällande ljuden utgå och där det blänker av mässingsinstrument.

Yr i huvudet räddar man sig till en av de vita marmorkvadraterna, förankrar sig där som en båt vid en moring, allt flyter och gungar, skugglika människor, halvt utplånade av de lysande röda frackarna omge en. Detta är botten av ett akvarium, vars väggar förlora sig uppåt medan taket knappt skönjes.

Musiken slungas emot en, vrålar i oljud, som plötsligt upphöra och det blir stilla. Men nästa minut börjar oväsendet på en annan tonart, lika oväntat som det nyss upphörde. Ett svartklätt stumt kvinnligt väsen står plötsligt vid ens bord som en fast punkt i virrvarret och tar med orubbligt ansikte emot beställningen. I ett ögonblick av besinning ser man i väggen längst bort en fantastisk, halvklar, orolig framställning av hela Olympia och själv följer man med som en molekyl bland de andra i spegelbilden.

Mr. Charles Alexander Jesus-Christ Croftus nickar åt sig själv i spegeln. Över hans kortskalliga negerhuvud med det ulliga håret faller det röda ljuset och kastar violetta skuggor över ansiktet, som får ett tragiskt drag i all sin fullhet. De andra på estraden äro bara röda frackar insprängda med vitt, som går ner i en kil i det röda med skjortbröset. För övrigt endast en bakgrund till den svartes temperament.

Med fiol och banjo, kornett och slagverk går jazzen.

En osynlig hand drar i osynliga trådar och negern sprattlar. Ibland trassla sig trådarna, och då rycker det bara i armar och ben på honom, eller ena armen och motsatta benet skaka som i konvulsioner. Ansiktsmusklerna arbeta i tånjningar och sammardragningar, men det blir samma evinnerliga uttryckslöshet, fastän han själv tror, att han åstadkommer ett efter sången lämpat minspel, liksom han inbillar sig, att han sjunger.

»Oo — lä-lä — Oji-jevää — —»

Hans svartbruna läppar rundas. En aborre, som kastas upp på land och ligger och kippar efter luft. Ögonen som sitta långt från varandra stärka likheten med en fisk, och de brått rundade linjerna i hans nacke ge en föreställning, att hans hjärna är av ett annat slag än vår.

Han hamrar på tangenterna med långa

benrangelsfingrar, som frambringa en oändlig danse macabre. Kotornas rassel suppleras av harskramlan, som sätter in torr och gällt.

Var kväll upplever mr Croftus ett triumftåg, fastän ingen här anar det. I överströmmande svart salighet skulle han kunna trycka hela Olympia till sitt hjärta, barnsligt negerlycklig över sin oväntade härskarsällning. Det är ett stolt ögonblick, då den eleganta skräddaren med de misstänkt glasartade, rinnande ögonen på väg till sitt stambord nickar: »Hello Charlie!» men dock endast ett moment i aftonens segrar.

För den som kommit sig upp ur New-yorks Tenderloin, som slitit svart hund som skoputsare och hisspojke, men ändå lyckats bli engelsk medborgare och en coloured gentleman är det dock något oerhört att stå på Olympias estrad och behärska de vita därnere i kaféet. Bakgrunden till denna storhet finns för tillfället på hotellet i Klara: hans vita hustru, alldeles vit och två visserligen inte helt vita, men dock café-au-lait färgade barn, som skola sättas i skola bland andra barn, utan att någon ens ett ögonblick bekymrar sig om deras nyans.

Han nästan lider av att icke kunna dela sin triumf med någon av omgivningen, den blir i vissa ögonblick tyngande. Men då fördubblar han sig som nöjesgeneral. Publiken viker sig av skratt åt hans svenska, som dock ljuder nästan korrekt i sång, de applådera och hylla honom med vinkningar och nickar — det tycker han är mest »skoj» — då han går igenom alla sina konststycken som en dresserad svart spansk pudel.

Och jazzen susar fram...

Fiolspelaren, likblekare och blondare än de andra med lysande ögon i ett ihåligt magert ansikte och framskjutande haka har en trött förbindlighet över sina drag, även då de endast uttrycka slöhet som nu, då han i oerhört hög grad påminner om någon, som man ofta före kriget sett avbildad i veckotidskrifter med förkärlek för europeiska furstehus.

Fiolspelarens stråke skaver och skaver på strängarna, medan han sitter och stirrar på fläck som en urblekt, illa medfaren vaxgubbe med mekanism. Men nu kränger han plötsligt med huvudet.

»Jesses na!» Halsbindan har åkt på sned igen! Att han, Leopold Ferdinand Franz Joseph Maria, skulle få uppleva ett sådant förfall att på sin ärkehertigligen leka-bären bära en färdigsydd halsduk, som fästes bak med ett spänne. Det plågar honom nästan mer än historien med bilen, som han sålde två gånger, och för vars skull han nu är landsflyktig. Bilaffären var i alla fall bara förutsättningen till den infama halsbindan som alla måste se. Och före avlöningsdagen kan han inte köpa en vit halsduk att knyta. Den här rosetten har han fått av den godhjärtade uppapperskan Linnéa med svarta håret, en medelålders änka.

»Vad fan nu då», säger mr Croftus, ty herr Leopolds fiol har hoppat över pausen. Men herr Leopold har vaxproppar i öronen, så att det lönar sig inte att tala till honom.

»Annars orkar jag inte», hade han sagt till mr Croftus, »jag beklagar, men jag orkar inte annars...»

Mr Croftus, som är nästan lika förbindlig som en fiolspelare, hade smålett och

sagt, att det betydde ingenting, det var »bara skoj».

Mr Croftus accepterar allting. Om fiolen skötes av en ärkehertig eller en ormtjusare är honom likgiltigt, även historien med bilen skulle han sväljt utan vidare, men ärkehertigen föredrar att både inför världen och mr Croftus vara herr Leopold, förutvarande kapten i österrikiska armén. Det är lugnast så.

Banjon surrar som en syrsa, svagt men genomträngande och oavbrutet.

Den godmodige dansken, som sköter slagverket, släpper icke negern med blicken. Han bevakar i spegeln den bestämda nick, som betyder, att nu skall han hugga in för full maskin. Absolut omusikalisk, men från sitt sjömansliv på alla hav van att lyda kommando är han idealisk på sin plats i musiken.

En smärt blond ung flicka, ytterst enkelt och sobert klädd, har slagit sig ned så nära musikestraden som hon kan komma. Försjunken i stumhet och undran med halvöppen mun och armarna stödda mot bordet sitter hon där orörlig. Mitt emot sig har hon sin gosse, men inte behöver hon vara rädd, att han skall störa henne just nu. Fast han är som en energiladdad ackumulator, från vilken vredesgnistorna närsomhelst kunna börja fräsa.

Det var tur för Ester att de kommit in på Olympia under en paus, ty om Harald fått sig jazzen slungad i ansiktet så fort han stuckit in näsan, skulle ingen mänsklig makt kunnat förmå honom att slå sig ned vid ett bord med Ester.

Medan hon eldas upp av musiken, skrämde och obeskrivligt roade på en gång av negern, som hon helst skulle vilja nypa i för att övertyga sig om att han var »riktig», fylles Haralds själ av leda och vämjelse.

Esters fel helt och hållet, att de kommit att sitta här. De hade tillsammans deltagit i brödernas och systrarnas bönemöte i Vasastaden och voro på väg till fots till Esters moster Amanda vid Vollmar-ykullsgatan, då Ester greps av den mest obetvingliga lust att »gå inom», som hon kallade det, på Olympia.

Harald sade nej och åter nej, men hon tryckte sig intill honom med hela sin unga kropp och bad med ögon och läppar på ett sätt som Harald inte kunde motstå. Fast förgäves sökte hon förklara, hur pastor Efraimssons ord väckt en längtan efter färg och musik inom henne, efter något brusande starkt, som hon skulle uppgå i, ryckas bort av, men som hon aldrig kunde få känna i den fula lilla kyrksalen, där den gnälliga kammarorgeln suckade fram sina melodier. Hon förstod blott endels själv vad hon ville ha, och Harald med sin tyngd fattade ännu mindre av hennes famlande ord i avbrutna meningar, som endast irriterade honom.

Det pansar av stoicism han iklätt sig för att gå in på Olympia med Ester, var snart genomträngt, inom en kvart var han i fullt uppror.

Runt om honom tändes ansikten, som han sett slöa och sovande, sinnena fingo en glittrande egg av de outhärdliga, skrällande, skärande missljuden, som leddes av den svarte otäckingen i den röda rocken. Harald måste viska till Ester för att kunna göra sig hörd i larmet.

Han väser fram sitt missnöje till henne, där hon sitter tjusad och roade, en främmande flicka med röda kinder och ögon

AMERIKANSKA KVINNAN — AV NILS WIDSTRAND

I.

TAG EN ELEGANT LITEN SILVER-dosa, graciöst buren i en tunn kedja och innehållande smeksamt doftande, skärt ansikts puder, tag en puderpuff, en stång rouge, silkesstrumpor och ytterligt korta kjolar, och den amerikanska kvinnans yttre är format i stora drag. Lagg därtill rösträtt, frihet, intelligens och affärs-sinne, och statyn står skapad i all sin överlägsna prakt.

Jag säger överlägsna, för det måste med-givas, att den amerikanska kvinnan i mångt och mycket är sin europeiska syster överlägsen. För det första så tror hon, att hon är det, för det andra, så är hon det också till en viss grad. Jag vill inte på-stå, att hon är kulturellt överlägsen, ty det finns väl inga kvinnor i världen, som stå på en högre kulturell nivå än de teu-toniska, men vad social, kommersiell, poli-tisk och religiös verksamhet beträffa, är det svårt att finna hennes like.

Den amerikanska kvinnan har alltid suttit på en piedestal, beundrats och åttlytts. Och sedan hon efter många års fruktlösa stri-der äntligen segrat i kampen om rösträtten, har piedestalen höjts och beundran och åttlydnaden tilltagit. Hennes makt och in-flytande göra sig gällande i landets alla hörn. Hon har nu en del av bestämmande-rätten i sin hand och ämnar också begagna denna rätt för att rensa ogräset från vetet och sopa rent i de korrupta politiska bakgårdarna. Det har hittills varit en av de falska politikernas privilegier att ostör-da få sitta och plottra i egoistiska intressen, men numer vilar det något visst oroligt över deras sammankomster, ty de veta, att de nu ha en ny fiende att räkna med, en fiende som strider med rättens vapen, som strider tyst men också så mycket kraftigare.

De amerikanska kvinnorna ämna inte nöja sig med den seger de så nyligen till-kämpat sig. De ämna fortsätta vägen fram-åt med sina ideella mål för ögonen. De ämna förbättra skolväsendet och barnavår-den, rättsskipningen och lagstiftningen. Och ingripa, där de finna det nödvändigt. Och de komma att få sina händer fulla! De ha bildat leagues och societies av na-tionellt omfång, de hålla conventions och sända delegationer, och deras aktivi-

tet tilltager för varje dag. Och främst äm-na de sluta upp omkring det mycket om-stridda och lika mycket missbrukade rus-drycksförbudet och se till, att den lag, som en gång stiftats också verkligen efter-leves.

Om de hittills haft föga yttranderätt vad politiska frågor angå, så ha de haft så mycket större inflytande på andra områ-den.

»Vad kvinnan vill, vill Gud, kan om någonsin tillämpas på den amerikanska kvinnan. Hennes röst lyssnar man till med vördnad och andakt, hennes förslag och råd anses som avgörande utan minsta tve-kan, hon betjänas först och åttlydes först. Och i hennes skugga traskar mannen, hen-nes trogne slav och dyrkare.

Vad är orsaken till detta verkligen ena-stående förhållande?

I Amerikas förenta stater har samlats kvinnor från världens alla hörn. Alla ka-raktärer, alla sinnelag, alla intelligensgrader finnas här representerade. Dessa blandas samman och öva inflytande på varandra. Le sang-froid avkyler passionen, lugnet stillar nervositeten, det lakoniska lägger sordin på det oratoriska, optimism upp-muntrar pessimism. Resultatet blir en homogen enhet, som strävar i en riktning, mot samma mål. Ur denna kosmopolitiska kompott framträder den amerikanska kvin-nan. Från barn domen lär hon sig, att hen-nes land är det största, det rikaste, det

mäktigaste. Allt i hennes synkrets antager det stora, dominerandes gestalt. Hennes omgivning är fördomsfri, modern, accep-terande nya åskådningar och nya tänke-sätt, hennes uppfostran och undervisning ha en kommersiell prägel, dollarn blir för henne liksom för mannen den stora guden, den allenahärskande. Man sätter inga snä-va gränser för hennes andliga spis, hon får läsa, vad hon vill och tidningarna med deras dagligen återkommande långa refer-erat av skilsmässoproccesser — av allt annat än uppbygglig natur — förtaga det hel-gade skimmer, som vi äro vana att giva åt äktenskapet. Allt detta skapar icke hos henne en dålig karaktär, snarare tvärtom, ty vid sidan av hennes djupa, naturliga religiositet, får hon ett vidare perspektiv redan i unga år, en viss tillförlit, ett ut-präglat oberoende, som utmynnar i ett vak-samt tillvaratagande av egna intressen och kommer henne att i alla livets skiften hålla på sin rätt. Hon tager tidigt plats, och hen-nes affärssinne placerar henne snart på höga, ansvariga poster, där hon blir man-nens jämlika, kamrat och — överman.

Hela det amerikanska livet har också bidragit att skapa denna kvinna, så olika alla andra kvinnor. Livskampen — den brådskande, nervösa — har givit henne en djupt gående, grundlig intelligens, klar, exakt, storlinjig som Amerikas egen natur, men hon saknar för det mesta nyanserna, som utgöra charmen hos en människonatur liksom hos ett landskap. Vag tjusning, ly-risk melankoli — vad vi kalla »stämning» är främmande för hennes temperament. Och det måste vara så i ett land, som icke har våra ljusa, långa, mystiska sommar-nätter och våra dröjande, vemodiga och stämningsfulla skymningar. I stället äger hon mer klarhet, i viss mening mera kon-sekvens i tankegången och nöjer sig säl-lan med halvheter.

Det är denna aktiva, fördomsfria, efter realiteter djärvt gripande kvinna, för vil-ken religion och kyrka äro naturliga, ak-tade och outhärliga livsfunktioner, som satt sin prägel på hela det storvulna, barn-sliga, humoristiska och hjärtegodas ameri-kanska folket. Och hur denna prägel åstad-kommits genom hennes visa, initiativrika ingripande på alla områden skall bli äm-net för en kommande artikel.

Den korta skissen.

Litterär pristävling för våra julnummer.

Tre pris om tillhoppa Fyrahundra-femtio (450) kronor.

Tävlingen gäller en originalskiss på svenska språket *ej överskridande fyra Idunspalter*, samt av en halt som gör den i god litterär mening fängslande för vår publik. Manuskripten skola vara insända till Iduns redaktion, Stockholm, senast den 15 april 1922.

Se vidare den fullständiga tävlingsinbjud-ningen i föregående nummer.

som mörknat. Han stammar, han tappar alla ord, han har lust att slå henne, ruska henne. Men hon bara ser på honom ett ögonblick och skrattar: »Får hon inte ha lite roligt för en gångs skull, va?»

Herr Leopolds trötta ögon flytta sig från en pelare långt bort i kaféet och fästas händelsevis på flickans upphettade ansikte. Därifrån gå de långsamt till hennes gosses likvita förvridna och så tillbaka till hennes. Då får blicken med ens liv, det rör sig något inom herr Leopold.

»Saperlott! Ein Mädell! Und bö s ist siel!»

Hans läppar förbli slutna som förut, men hans ansikte ljusnar och veknar, inom sig talar han till henne:

»Geh, Schatzerl, schau, inte ta vid sig, vad det nu är för. Om han är svartsjuk, så mycket bättre, då vet man, att han verk-ligen älskar och sedan blir han mjuk som vax, ja, mycket, mycket mjukare.»

Ester, som kom att se upp, mötte blick-ken ur ett par onaturligt lysande ögon av en nästan hundliktänande snällhet. Fiolspe-

Roslagskrukor

heta en ny slags blom-krukor, som nyligen förts i marknaden av firman Widlund & Fridén i Stockholm. Dessa krukor, som fin-nas i växlande former, äro försedda med en glasyr, som tillåter fukt och luft tränga igenom så att växterna kunna planteras direkt i dem och trivas. Samtidigt äro de vackrare än de vanliga lerkrukorna och framför allt — än

de kulörta porslinsvidunder man ibland får se utan-på lerkrukorna. De nya krukningarna, som också ha den angenäma egenskapen att vara billiga, säljas i alla välförsedda bosättnings- och blomsteraffärer.

laren såg på henne, nästan som om han vetat vad det var fråga om. Hon vaknade upp och skämdes, såg på Harald, på alla ansikten runt om, på negern med sitt gap, ur vilket strömmade obegripliga ljud och skämdes ännu starkare över sig själv och över sina hårda ord mot Harald. Hela hen-nes stämning från nyss har blåst hon vet icke vart, hon är som ett vilsegånget barn. Hon trevar efter Haralds hand under bor-det, men han drar sig undan. Så ond har hon fått honom.

Fem minuter senare glider en upphettad blondin följd av en blek, sammanbiten ung man ut mellan de vita marmorbordens kva-drater. Svängdörren klipper med en väsan-de suck av negerns illvrål.

»Tänk, Harald, jag skulle vilja ha tagit honom med mig, som spelade fiol», säger Ester.

Men i efterdyningarna av sin vrede för-står Harald detta yttrande mindre än nå-got av de föregående denna olyckssaliga afton.

VINDVISA.

Av MARGITEKEGÅRDH.

Med teckningar och ram av EINAR NERMAN.

Jag har en liten båt och lilla båten har ett segel
och sjön är full av vatten, men vi ha ju ingen vind,
för hela stora fjärden ligger stilla som en spegel
och kan jag hjälpa tåren då som rullar på min kind.

Jag ville gerna bedja och jag börjar lite sakta,
jag kan visst några ord, som jag har lärt en gång av far.
Jag vet att det är viljor som på alla vindar vakta,
jag måste tänka efter — jo, nu minns jag hur den var:

Blås, sunnanvind, blås, sommarvind, blås, alla vita vindar,
kring mjuk och lummig grönska och kring hjärtats fagra ro.
Blås, viljans vind och nordanvind, blås, alla blåa vindar,
kring skog och strand och berg och sjö och hjärtats unga tro.

Lyft, östanvind och tröstanvind, ett solljus över havet,
sänk, västanvind och skymningsvind, ett skimmer över dag.
Nyss satt jag och var ledsen, men nu vet jag inte av'et,
för alla blåa vindar blåste upp i samma tag.

Seså, min lilla båt, jag tror du sväller i ditt segel
och, vida fjärd, du mörknar så förunderlig och blå,
och tåren har jag torkat och min själ är som en spegel.
Jag vet väl att det hjälper med en vindvisa ändå.

NERMAN

FRANSKA BÖCKER PÅ FRANSK VISIT

Ett gammalt tema i modern framställning på utställningen: »Danse macabre» i en serie träsnitt av Hermann Paul. I den här återgivna bilden gisslas »Ärelystnaden».

Ur en ny upplaga på franska av H. C. Andersens sagor med illustrationer i modern stil: en bild till »Näktergalen» med en kosmopolitisk sagokejsare i en äkta fransk sängkammare.

2e Année N° 14 1er Fév. 1921 **Monsieur** Prix du N^o Cinquante

I Frankrike har den konstnärliga modebilden fått en renässans. Här titelsidan av den hypereleganta herrmodelidskriften »Monsieur». Bilden är som synes på en gång modeplansch och genrebild.

Ur »Danse macabre»: »Penningen».

HÄR HEMMA FUNDERAR MAN, SÅsom vi berättade för en tid sedan, på att, kanske, någon gång till hösten eller till våren därpå igen anordna en svensk »bokvecka» — och under tiden ha vi nu fått en fransk bokens vecka eller rättare halvannan vecka. Den franska bokutställning, som hållits i Konstakademien i Stockholm 17—27 mars, har givit allmänheten tillfälle att se den största och mest omsorgsfullt utvalda franska boksamling som någonsin på en gång sammanförts i vårt land.

Det är ju mycket befoget och riktigt

rycka fram i samlad trupp under vapenmärken som Larousse, Hachette, Plon, som det faktiskt på de senare åren börjat i Sverige säljas proportionerligt mycket mer anglosaxisk litteratur än fransk — den senare har snarast trängts tillbaka.

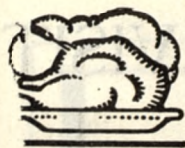
Utställningen gjorde genomgående intryck av en hög och förnämlig bokkultur. Den var också mångsidig. Bl. a. mötte man där t. ex. den moderna franska modebilden. Den konstnärliga modebilden har ju just i Frankrike fått en renässans på senare år. Den där långlivade kvinnotypen, av vilken vi återge ett par exemplar här ovan (läna-

att på detta sätt göra propaganda för den franska boken — måtte det nu till på köpet uppmuntra oss svenskar att på motsvarande sätt bedriva en »inremission» — som man väl får kalla det — för våra svenska böcker. Så mycket mer befoget är det, att fransmännen

de ur »Femina»), möter man numera ständigt i de franska mondäna tidskrifterna och modetidningarna. Den verkar ju väl maniererad, men ger onekligen konstnärerna tillfälle till raffinerad stilisering — och så är den lustig, tack vare den blir modebildsdamen inte bara en stel docka, utan ett slags en smula karrikerad tidstyp.

Nå, detta var ju bara en detalj i utställningen. För övrigt mötte man där hela långa raden av franska böcker från olika områden, inalles omkr. 8,000 volymer. Vad en sådan där rad böcker i t. ex. de välkända klassiska gula banden ger en intrycket av att stå framför en krets goda, djupsinniga vänner! Smaken kan ju vara olika i fråga om bokband. Men mig förefaller det, som skulle den uniformiteten vara, och det icke enbart ur estetisk synpunkt, en stor fördel. När man står inför en samling enkelt och likartat utstyrda böcker, så blir det endast titeln, författarnamnet, innehållet som talar. Bredvid det verkar i mina ögon en samling böcker av den anglosaxiska billighetstypen med en brokig bild på det f. ö. mycket

(Forts. sid. 312.)

REDIGERAD AV IDA HÖGSTEDT. — GLIMTAR FRÅN IDUNS PROVKÖK.

ETT LÄTTVINDIGT LIVSMEDEL. SVENSKA FISKEBOLLAR.

ATT BEREDA ANRÄTTNINGAR AV S. K. fiskebollar kan ofta vara ett mycket angenämt förehavande. Ej nog med att grundbeståndsdelen i respektive anrättningar redan är färdig, utan anrättningarna i fråga kunna i en intresserad persons händer varieras i det oändliga — Att t. ex. enbart använda fiskebollar — rättare sagt fiskfärsbollar — för en stuvning, möter intet hinder och stuvningen kan också i sin genre bli god, men den blir ej gärna fullt så smaklig. Och ej heller ställer den sig så ekonomiskt fördelaktig, som om till de i sig själva rikt och fylligt smakande fiskebullarna medtagits något annat livsmedel, som i sig förenar både prisbillighet och smaklighet samtidigt som det framhäver eller å andra sidan, när motsatsen kan vara önskvärd, något dämpar fiskebullarnas karaktäristiska smak. Som för båda synpunkterna belägs exempel kan nämnas: fiskebollar, sammanstuvade med makaroner eller vermiceller, jordärtskockor, etc. blir en förträfflig anrättning i form av stuvning inom smörrostad bröd, eller ock som gratinerad i snäckor eller lädor, eller å andra sidan fiskebullarna, hela eller sönderskurna lagda i en tjock god sås, med smak och färg av hummer, kräftor, svamp, tomatpuré m. m.

Fiskebollar har merendels förut härstammat ifrån något av våra västra grannland och då merendels från Norge och ha varit fullt oklanderliga. Men på sista åren ha också svenska fiskebollar förts i marknaden. Och det är glädjande, att den inhemska tillverkningen fullt kan mäta sig med den utländska.

Iduns hemkonsulent har såväl i Iduns provkök som i eget kök vid olika tillfällen avprovat svenska fiskebollar från Stibergs fabriker i Göteborg och befunnit dessa utmärkta och fullt ut lika goda som de importerade. (Att Iduns hemkonsulent skulle önska en aning mindre kryddor i bullarna för att mer känna den fina fisksmaken är ju en personlig smaksak, som här saknar betydelse.)

Stuvning av fiskebollar och makaroner.

För de husmödrar, som av någon anledning måste ha lättvindig mat, och lika mycket för dem, som önska bjuda på nya och pikanta smårätter, bifogas här nedan en del anvisningar på olika anrättningar där svenska fiskebollar, prövade såväl i Iduns provkök som vid mitt eget bord.

RECEPT MED FISKBULLAR.

(Eftertryck förbjudes.)

Enbart stuvade fiskebollar (för 5—6 pers.).

I helburk svenska fiskebollar, 1½ msk. smör, 3—4 msk. mjöl, fiskebullarnas spad, 4—5 del. god mjölk, peppar, salt, socker (muskot), 1 äggula.

Dosan öppnas, och fiskebullarna slås ut i ett durkslag så att spadet får avrinna. Smör och mjöl fräses utan att blandningen blir brun, och fiskbullspad och mjölk påspådes småningom under vispning tills man fått en ganska tjock, blank och jämn sås. Fiskebullarna läggs, hela eller halverade, och stuvningen avsmakas med kryddor. Sedan fiskebullarna blivit genomvarma, avlyftes kastrullen och den med 1—2 msk. grädd- eller vispade äggulan, iblandas, varefter stuvningen under några ögonblick får sjuda — ej koka — över elden. Anrättningen serveras t. ex. omgiven av ugnrostade ostsmörgåsar och med nykokt potatis.

Stuvade fiskebollar med makaroner (för 6 pers.).

½ dosa fiskebollar, ¼ kg. ej för smala makaroner, — de svenska makaronerna äro numera förträffliga — vatten, salt (för makaronernas kokning), 1½ msk. smör, 3 msk. mjöl, spadet från fiskebullarna, 3½—4½ del. god mjölk, peppar, salt, socker, 1—2 msk. tomatpuré.

Makaronerna brytas 3—4 cm. långa stycken, och läggas i kokande saltat vatten att koka nått och jämt mjuka, då spadet fränsilas. Fiskebullarna upp- tagas ur dosan och skäras i skivor. Smöret och mjölet fräses, spadet från fiskebullarna samt mjölken påspådas under vispning och såsen får koka några få min. varefter tomatpurén tillsättes. Makaronerna och fiskebullarna läggs att få ett gott uppkok. Stuvningen smaksättes med kryddor, varefter den serveras rykande het.

Stekta fiskebollar.

Fiskebullarna få väl avrinna, varefter de rullas i finstött bröd och stekas raskt bruna på alla sidor i smör. Serveras med tomat- eller kaprisås inom risrand.

Stekta fiskebollar i gräddsås.

En helburk fiskebollar få väl avrinna från spadet. I en stekpanna fräses 2 msk. smör (omkr. 70 gr.) och när det är ljusbrynt läggs fiskebullarna och stekas vackert ljusbruna. De makas då åt sidan och i smöret blandas en liten msk. mjöl. När detta är väl inblandat, påspådes litet god gräddmjölk och sist några msk. grädd- eller vispade äggulan, iblandas, varefter stuvningen under några ögonblick får sjuda — ej koka — över elden. Anrättningen serveras t. ex. omgiven av ugnrostade ostsmörgåsar och med nykokt potatis.

Gratin med fiskebollar och jordärtskockor i snäckor. (12 st.)

½ burk fiskebollar, ¾ lit. jordärtskockor, 1—1½ hekto s. k. idealmakaroner, vatten, salt. — 2 msk.

Effektivt Oskadligt

K-o-n-f-e-k-t!

"Fekt" ekar konfektnisses gälla falsett genom salongen, där mellanaktsmusikens diskreta rytm till hälften drunknat i sorlet. — "Konfekt"!

På teatern eller biografen, i konsertsalen eller mellan jazzstegen, överallt längta damerna efter sin konfekt. Kavaljeren vet det, och den uppmärksamme vet också vad han skall välja: en påse Cloettas utsökta konfekt.

Cloetta

Nordens äldsta men modernaste tillverkning. Finnes överallt.

Men

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm

Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

L. SWENSONS
helförsilvrade prima

Bord-, Dessert-, Smör-,
Ost-, Frukt-, och Kräft-

KNIVAR

Observera stämpeln:

L. S.

Handpolerade

Nr 12

Erhålls i alla juvelerare- och bo-
sättningsaffärer. Tel. 51 Höör.

Hurra!
Nu har mamma
tvättat min klän-
ning med

Gummans Flingor

Filtar beställas eller köpas billigast fr.
osa. Begär vår illustr. priskur.
Arvika Spinneri o. Vävnadsaffär,
Oxtorgsgatan 9 A - Stockholm

smör, 4-5 msk. mjöl, spad från fiskbullar och jordärtskockorna, gräddmjölk, peppar, salt, socker. Till snäckorna: 2 stora msk. smör eller växtmargarin, 3-4 msk. riven ost.

Fiskbullarna skivas. Jordärtskockorna skrapas, sköljas och kokas mjuka i lätt saltat vatten. Makaronerna läggs i kokande vatten, tillsatt med salt. — I smöret och mjölet fräsas allt fisk- och något litet av jordärtskockspadet påspädes, och redningen avslutas med god mjölk till en tjock och blank sås. De skivade fiskbullarna och dito jordärtskockorna läggs tillika med makaronerna. Massan avsmakas med kryddor och fördelas i smorda och ostbeströda snäckor. Ost och små margarinflockar strös ovanpå och snäckorna gratineras omkr. 15 min. i god ugnsvärme.

En fin fyllning i omeletter

är ½ dosa skivade fiskbullar, 2 hekto räkor, och omkring 1 tekopp kokta i ringar skurna makaroner.

2 msk. smör fräsas med 4 msk. mjöl och gräddmjölk och fiskbullspad påspädas till lagom tjocklek. Räkorna rensas och stjärtarna läggs i stuvningen jämte fiskbullarna och makaronerna. Kryddor efter smak tillsättes, och om så önskas avredes stuvningen med 1 äggula, vispad med 2-3 msk. tjock grädd. Räcker till en ganska stor omelett.

I. H—DT.

IDUNS KÖKSALMANACK.

SÖNDAG. *Frukost:* Biff à la Lindström, kokt eller stekt potatis; smör, bröd, kaffe eller te; vete-krans. — *Middag:* Lättvindig tomatpuré med ost-smörgåsar; späckad renstek, brunkål, kokt potatis; apelsin med ris.

MÅNDAG. *Frukost:* Sillgratin; smör, bröd, ost, kaffe. — *Middag:* Kroppkakor med smält smör; prinsessoppa med vispad grädd.

TISDAG. *Frukost:* Uppstekta kroppkakor med lingon; smör, bröd, ost, kaffe. — *Middag:* Imiterad stekt laxrygg med korintsås och potatis; semlor och mjölk.

ONSDAG. *Frukost:* Jordärtskockor i äggstanning med rört smör; smör, bröd, ost, kaffe. — *Middag:* Ragu på renstek (rester sedan söndag), kokt eller stekt potatis; blåbärsoppa med klimp.

TORS DAG. *Frukost:* Kokt salt sill med hackat ägg och smör, ost, smör, bröd, kaffe. — *Middag:* Ärtor och fläsk; plättar med sylt.

FREDAG. *Frukost:* Makaronilåda med kött- eller fläskrester; smör, bröd, kaffe. — *Middag:* Stekt rödspotta med brynt smör eller margarin och citron, kokt potatis; kall uppstjälpt majzenkräm med saftsås.

LÖRDAG. *Frukost:* Stekt strömming med potatissallad; smör, bröd, ost, kaffe. — *Middag:* Kött-färs med stuvade makaroner och potatis; aprikos-soppa med småskorpor.

RECEPT.

(Eftertryck förbjudes.)

Lättvindig tomatoppa (för 6 pers.). 1½ msk. smör (45 gr.), 4 msk. mjöl, 2 msk. fast tomatpuré från burk, 1½-1¾ lit. hett vatten, 1 tsk. fast kött-extrakt, salt, cayenne- eller vitpeppar, ½ tsk. socker. — Att bjuda till soppan: Ugnrostade ostsmörgåsar. — Smöret och mjölet sammanfräsas över elden, men blandningen bör ej bli brun. Tomatpurén tillsättes och ombländas väl, varefter det kokande vattnet (eller svag buljong, kött- eller grönsaksspad) småningom påspädes. Soppan, som bör vara ganska simmig, avsmakas med kryddor, samt, om endast vatten använts, med 1 tsk. god köttextrakt. Den serveras rykande het med rostade ostsmörgåsar, vilka beredas på så sätt att ordinarit stora skivor av vitt bröd tämligen tjockt bestrykas med växtmargarin (eller smör), beströts tjockt med riven ost (från kanter e. dyl.), delas kryssvis med vass kniv i fyra delar, ställas på plåt och så införs i god ugnsvärme att bli rostgula. Smörgåsarna läggs högt på fat och bjudas till soppan.

Brunkål (nyligen demonstrerad på den danska husmodersutställningen av föreståndarinnan för Sorø husmoderskola, frkn E. Vestergaard). I medelstort vitkålshuvud, 2 msk. socker, 2 stora msk. (75-85 gr.) växtmargarin, salt, vatten (ättika).

Kålhuvudet avputsas och skäres i 1 cm. breda strimlor, vilka sköljas och få väl avrinna på duk. I en järngryta, som ej svärtar (eller i en aluminiumkastrull) sammanbrynas sockret och margari-net. När blandningen är ljusbrun, lägges den nu torra vitkålen och får under omrörning med träsked sakta bryna. Då kålen är gulbrun, påspädes litet vatten, salt tillsättes, och om brytning i smaken önskas, iblandas 2-3 msk. rödbets- eller annan

Tänk på Blomsterfonden!

Stockholm.

Riks & Allm. tel.: Namnanrop Blomsterfonden.
(Forts. fr. sid. 211.)

Tveka ej i valet av tvål

utan köp

Gahns Lanoiatvål

Vår mycket omtyckta
"¾ kg. ask"
Choklad | endast
Konfekt | 5kr.
Marmelad | per ask
till landsorten fraktfritt 5:80 kr. pr. ask rekommenderas.
PERCY F. LUCK & CO

Gyllenhammars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Bästa medel mot magsyra.
För äldre, vuxna och barn.

För rekonvalescenter
efter **influenza**

är

Sanatogen

det bästa medlet till att återvinna förlorade krafter. Sanatogen rekommenderas av över 22000 läkare och användes bl. a. som styrkemedel vid:

1. nervlidanden	5. lungsjukdomar
2. rekonvalescens och alla svaghetstillstånd	6. hjärt- och njurlidanden
3. mag- och tarmsjukdomar	7. barnsjukdomar
4. bleksot och blodbrist	8. gikt och sockersjuka samt vid rachitis (eng. sjukan).

Sanatogen-priserna äro **sänkta** från 1 mars.

Sanatogen fås på alla apotek och i drogaffärer.

ättika. Kockäret förses med tätt tillslutande lock och kälén få sakta koka tills den är mör eller omkr. 2—2½ tim. *Obs.* Färdigkokningen sker bäst i koklådor, "tidningspaket" e. dyl.). Färdig skall brunkälén vara fullt torr, med varje kälstrimla liggande särskild, men desslikes skall den också vara mör och saftig.

Späckad renstek. — Ett stycke av steken på 2½—3 kg. beräknas räcka till två middagar för 6 personer samt en frukost (här fredagens makaronilåda). — Köttet lägges i mjölk blandad med vatten och upptages efter några timmar, späckas tätt med strimlor av fläsket eller rökt fläsk, ombindes med fina snören, ingnides med 2 tsk. salt och 1 tsk. torr senap och brynes i smör eller annat lämpligt fett. Under stekningen, som sker i en stekgryta, spådes första timmen med kokande vatten och därefter med uppkokt, oskummad mjölk. Stekningen sker sakta, under ösning var 15:de minut samt spädning när så erfordras. Såsen avredes med mjöl och 2 msk. riven mesost och spådes med gräddmjölk.

Apelsin med ris (för 6—7 pers.). Knappt 2 del. stora risgryn av bästa sort, omkr. 1½ lit. vatten, 1½ del. socker, 2½—3 del. tjock grädde, 4 apelsiner. — Risgrynen rensas fria från eventuellt mörka gryn och skräp. De sköljas först i kallt vatten, skällas så i hett vatten och överspolas med kallt vatten. Grynen påsättas i kokande vatten och få koka mjuka, men få ej gå sönder eller bliva mosiga. De hällas upp i en sikt, överspolas med kallt vatten och få avrinna. — Apelsinerna, som böra vara fasta och tämligen stora, skalas, befrias från kärnorna och skäras med vass kniv i små tärningar, och blandas med strösockret. Grädden vispas till hårt skum och alltsammans blandas samman strax före serveringen. Anrättningen upplägges högt i en större kompottskål, och kan, om så behagas, garneras med apelsinklyftor eller några röda bär!

Prinsessoppa (för 6 pers.). 1¼ del. friska korngryn, 2¼ lit. vatten, 1½ hekto torkade äpplen, 1½ del. socker, 1 äggula, 1 del. grädde. — Grynen sköljas väl och påsättas i hälften av vattnet och få koka mjuka i återstoden av vattnet. När grynen äro till hälften kokta, lägges äpplena, och alltsammans får koka färdigt, varefter det hela passeras. Soppan hälles tillbaka i kastrullen och spådes, om så är behövt med mera vatten. Sockret tillsättes, och soppan får ett uppkök, då den avredes med den med grädden vispade äggulan.

Imiterad laxrygg (för 6 pers.). Omkr. 1 kg. vaccker kabeljo, vatten, mjölk, 1 bit soda i storlek av en liten hasselnöt. — *Till panering och stekning:* 1 ägg, 3—4 msk. grädde, 4—6 msk. stötbröd, smör och kokosflott (eller annat fett) blandat. Kabeljostycket sköljes och lägges i rikligt med vatten, däri den upplösta sodan ilägges. Efter 12 timmar slås vattnet bort och nytt påhälls (då utan soda), och efter ytterligare 12 tim. lägges fisken i mjölk och får ligga i denna 10—14 tim. Fiskstycket torkas och skäres i 1½ cm. tjocka skivor, som doppas i det vispade, med mjölken blandade ägget och vändas i stötbrödet. Skivorna stekas vackert bruna i smör blandat med flott eller växtmargarin. Anrättningen serveras het med koitsås och kokt, råskalad potatis.

Jordärtskockor i äggstanning (för 6 pers.). 1¼ lit. jordärtskockor, vatten, salt. — 3 stora ägg, 1 msk. vetemjöl, 6—7 del. god mjölk, salt, peppar, socker, 3—4 msk. riven ost, 2 msk. stötbröd, 1 msk. smör eller växtmargarin. — Ärtskockorna skrapas nätt och läggs allt efter som de äro färdiga i vatten, tillsatt med litet ättika. (Detta för att de ej skola mörkna.) De avsköljas, lägges i kokande saltat vatten och få koka tills de äro nätt och jämt mjuka, då spadet fränsilas. (Detta tillvaratages för spädning av soppa, sås, stuvningar e. d.) En form smörjes med smör eller margarin och beströs med ost och stötbröd, och de avrunna jordärtskockorna ilägges. Mjöllet utvispas väl i äggen, mjölken iblandas och kryddor tillsätts. Blandningen hälls i formen så den når över ärtskockorna. Riven ost, stötbröd och små smörflöcker strös ovanpå, och formen införes i varm ugn. När äggstanningen kännes fast och ytan är gulbrun, är anrättningen färdig och serveras genast varm med rört smör, i vilket man med fördel droppvis irört 1—2 msk. jordärtskocksspad och saften av ½ citron.

I. H.—DT.

(Forts. fr. sid. 309.)

praktiska pappomslaget som en samling annonser. Den ena lagom sensationella och reklamässigt lockande planschen invid den andra lem, så blir det inte alltid bokens säljarens (inte författarens) stämma: »köp!» — och det är som om det där kolportörropet överröstade bokens egen milda stämma. Nå, den anglosaxiska smaken i fråga om bokomslag har ju nu också trängt in hos oss.

Som sagt, när Frankrike kommer med sina böcker, kommer det med något av det

Aug. Försters

Flyglar och Pianon
Hirschs Pianon
CEDERGREN & MÖLLER
Regeringsgatan 26, Stockholm

Perenna Växter

100 st. i 50 vackra sorter, värt val, med namn Kr. 25:—
50 st. i 25 vackra sorter, värt val, med namn Kr. 15:—
25 st. i 13 vackra sorter, värt val, med namn Kr. 10:—

Stam-, Thea- och Remontantrosor
nya sorter, kraftiga exemplar
billigast från

Linköpings Trädgårdsförening
Rikstel. 1549 Katalog gratis o. franko.

MAN SKALL AKTA
SINA KLÄDER
OCH HÄNDER

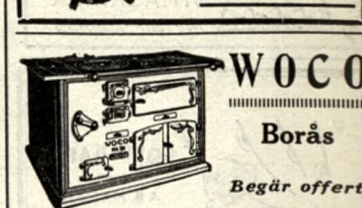
JAG TVÄTTAR SJÄLV
MEN ENDAST MED
MERKURTVÄL

**Titta noga
på detta Troll**

Billiga o. bra äro Sveriges Urmakares A.-B:s äkta **VIKING-Väckarur**

Förnicklat fodral med mässingsboten. Stort mäsingsverk. Kraftig väckning. Säljes under garanti av alla **Urmakare.**

WOCO

Borås

Begär offert!

Se till att
Ni får

Kalmar Vapen,
Högsta kvalitét kärnmjöl
Kalmar Ångvarns A.-B.

A.-B. NORDISKA
TVÄTT- & STRYKINRÄTTNINGEN

LEVERERAR PÅ KORTASTE TID

HUSHÅLLSTVÄTT

SKONSAM OCH SAKKUNNIG BEHANDLING.
INGA FRÄTANDE ÄMNER.
FÖRSTKLASSIGT ARBETE.

H. K. H. Kronprinsens
Hofleverantör

ALLM. TEL. NORR 9960

RIKS TEL. 30460

TILL KONFIRMATIONEN!

OLFERT RICARD:

Ungdomsliv.

Med förord av Prof. W. Rudin.
2:a uppl. Pris 4: 75, klotb. 7: 50.
Lär oss att bedja.

En bok om bönen grundad på bibelstudium.
2:a uppl. Pris 4: 75, klotb. 7: 50.

Då Han vandrade här nere.

Elva fantasier. Med illustrationer av Viggo Bang.
Pris 4: —, klotb. 8: 50.

Kristus och hans män.

Studier i religiöst själsliv belyst av bibliska gestalter och händelser.
3:e uppl. Pris 7: 25 klotb. 10: —.

Paulus.

Kristi Jesu apostel.
Pris 1: 75, klotb. 4: —.

Vinter och vår

— **Sommar och höst.**

En årgång predikningar.

Översättn. av Oscar Mannström.
Två delar å häft. 5: 50, klotb. 7: —.

EDVARD EVERS:

Fosterjord.

Folkepos. 4:e uppl. Pris 2: —, klotb. 10 50.

Vakt och vård.

Dikter och tal. Pris 4: 50.

CLEMENS ÄHFELDT:

Predikningar

hållna i Stockholms slottskapell
Pris 2: 50, klotb. 4: 50.

Nya predikningar

hållna i Stockholms slottskapell.
(Tillägnad De sv-niska läroverkens ungdom) Pris 3: —, klotb. 5: —.

C. E. FRITZES BOKFÖRLAGS AKTIEBOLAG

**JAMAICA
BANANER
FRUKT OCH MAT**
MEN DE MÅSTE VARA MOGNA

Recept gratis!

Tillskriv

The Banana Company A.-B.

Norrandsgatan 16 - Stockholm.

OMEGA

Världsmärket bland fickur.
6,000,000 Omega-ur i bruk.

John Galsworthy
är dagens
stora litterära namn

VAD NI BÖR LÄSA ÄR ALLTSA
JOHN GALSWORTHYS
nya roman
VILLA RUBEIN
kr. 5:75
och
JOHN GALSWORTHYS
ROMANER
I DEN NYA, PRISBILLIGA
O. DOCK ELEGANTA UPPL.
8 BAND
Häft. kr. 40. I pergam. kr. 64.

Separat säljas: Herrgården, kr. 7:50; Aristokrater, kr. 7:—; Broderskap, kr. 9:75; Den svarta blomman, kr. 8:—; Förmöget folk, kr. 8:75; Törnesticen, kr. 8:50; Familjen Freeland, kr. 7:—

Svenska Andelsförlaget

Goldwyn 60
TAND-CRÈME öre

Dräkter, Kostymer
Kappor, Överrockar
som kemiskt tvättas hos oss
garanteras bli till belåtenhet

LUNDBY
Skönfärgeri & Kem.
Tvättanstalt, Göteborg
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

NISSENS
CHOKLAD · KONFEKT
LAKRITZ · KARAMELLER
Specialité:
NISSENS BRÖST-
KARAMELLER.

KULÖRT
SHANTUNG
85 CM. BRED
5.50
STORT FÄRGURVAL
A/B NORDISKA KOMPANIET
SIDEN-ÅVDELN.

I Iduns provkök demonstreras nästa
tisdag den 28 mars kl. 11.30—2.30 till-
läggning av sallader.

bästa det kan ge oss. Jag kan på tal om denna bokens utställning inte sluta annorlunda än med citat från den utmärkte novelisten Paul Ernst — ett citat som man gott kan lägga på minnet: »Böckerna äro våra trogna vänner, emedan de skänka oss allt vad de äga. De äro anspråkslösa; året om kunna de stå på sin hylla och förgäves vänta att vi skola titta i dem. — det finns inget bättre och heller inget mer omväxlande sällskap än böcker. Alla slags människor ha i dem uttryckt sitt väsen och ständigt ingenting annat än sitt innersta väsen. På bokhyllan råder samma likställighet som inför Gud. Där står den vise sida om sida med narren, den ädla bredvid skurken, den rike bredvid den ringe.» E. TH.

Kvällar på parkett.

FRU GERDA LUNDEQVIST-DAHLSTRÖM har ånyo framträtt för stockholmspubliken i Torä Parsbergs roll på Svenska teatern, och nu som förr löser hon uppgiften med samma poetiska glans och innerliga värme. I henne äger Björnsons underbart teknade kvinnokarakter en framställarinna, som tillvaratager diktens alla skönheter och lyfter upp dem i idealitetens strålrömd...

Häromkvällen upplevde Mozarts Figaros bröllop sin 400:de föreställning på vår operascen. De röda lyktorna borde den kvällen ha illuminerat operafasaden till tecken på publikens intresse för ett tonkonstens mästerverk, vars skönhet ingen tid kan fördunkla. Men kvällen visade samma uppsyn som alla andra kvällen, då inte Offenbach och Reinhardt äro herrar i konsttemplet: en halvtom salong och en ordinär förtjusning hos auditoriet. Men på scenen fattades ej hängivenheten för Mozarts snille. Sängen, spelet och de vackra sceninteriorerna — allt gick i den tjugande roccocons tecken.

Konsertföreningen ägnade också härom kvällen en timme åt Mozart, med framförandet av hans Linzersymfoni. Dess lätta glittrande melodiväpnad lär vara skapad på fyra dagar, men hos Mozart var ju ingivelsen en ständigt flödande källa. Efter symfonien, som fick ett gott utförande, sjöng *Lola Artot de Padilla* med sin vackra, väl utbildade sopran en aria ur "Cosi fan tutte" plus ett par sånger av Mahler. Programmet avslöts med Berlioz orkestralt roliga och intressanta Irblossdans ur "La damnation de Faust". ARIEL.

Kvinnligt yrkesregister, som redigeras av Bertha Wiman, har nu utkommit för 1922. Det innehåller utom den sedvanliga förteckningen över kvinnliga yrkesutövare, utarbetad enligt senaste uppgifter, även redogörelse för utbildning, kompetensfordringar o. d. för olika yrken, som med intresse böra studeras av alla unga flickor, vilka stå inför valet av levnadsbana. Den nyttiga uppslagsboken innehåller bl. a. en intressant artikel om Gemensamma måltidstimmar, av Eth. K., Anna Behle skriver om Rytmik och plastik som kvinnligt yrke, trädgårdsarkitekten Ester Claesson har en uppsats om anläggning av mindre trädgårdar och Elisabeth Krey-Lange skildrar den nyaste internationella ungdomsrörelsen. Som separatträck medföljer en lärorik uppsats av advokat Eva Andén om Den nya äkten-skapslagen. Kvinnligt Yrkesregister, som är en utmärkt handbok för alla kvinnor och som väl fyller sin huvuduppgift att förbinda efterfrågan på kvinnlig arbetskraft med tillgången på sådan, betingar ett pris av tre kronor.

KONFIRMATIONSKLÄNNINGAR.

(Fort. fr. sid. 304.)

Priser: Tillklippt (efter mått) i crêpe de chine med voile i underkjolen, tvättsilke till broderiet, vilket uppritas och påbörjas, kr. 66:— . Med tyll och spetsar (smal valenciennes eller bincheim.) ett tilllägg av kr. 6:40. Pappersmonster till klädningen och broderiet uppritat kr. 5:— .

Modellen *Margit*. Denna enkla modell är klippt i kimonoform med en smula extra vidd tillagd och inrynkad i sidorna. Broderiet är gjort i pärlgarn i ett mönster av stora rutor och enkelt stiliserade blommor. Pärlgarnet lämpar sig särdeles väl för broderi på crêpe de chine i det moderna trädmanéret.

Priser: Tillklippt (efter mått) i crêpe de chine med garn, broderiet uppritat och påbörjat, kr. 37:— . Samma i vit voile kr. 17:75. Pappersmonster till klädningen och broderiet uppritat kl. 4:— .

F. PAULI
Ovicula
(ÄGG)
TVAL

Då alla husmödrar erkänna att
ZENITH'S EXTRA VÄXT

förtjänar hedersplatsen som
finaste hushållsmör bör
det aldrig saknas i något hem.

Det är karaktäristiskt

för Nestlés barnmjöl att barnet icke blott mår väl av detsamma utan att barnets vikt även regelmässigt tilltager med samtidigt muskel- och benbildning utan ensidig fetma. Men framför allt ligger barnmjölets styrka däri, att det förebygger de farliga mag- och tarmkatarrerna.

TVÄTTA HEMMA

MED

«ELEKTRA»

Den moderna husmoderns tvättjälp
Tvättar 100kg tvätt pr dag
för en total kostnad av
högst 15 öre pr kg

«ELEKTRA»

Levereras komplett med elekt
risk motor samt med eller
utan vridmaskin i olika
storlekar från kr. 355.—

DEMONSTRERAS I
VÅR UTSTÄLLNING

Vasagatan 40
Stockholm

RIKSTELEF
9991

SJÖSTEDT & CO

STHLMSTEL.
15391

VIKINGABALK

Glöm ej bort, när handelsmannen du besöker, just den vara, som du borde köpa, men köp aldrig annat, hur han ryggen kröker och hur rappt hans tunga än må löpa —

Viking högsta glans åt alla skodon skänker; annan skokräm ingen på dig tubbe och om krämarn på en annan vara tänker, drag ditt svärd och ropa: Vet hut, gubbe!

LÄSARINNORNAS SPALT

Signaturerna "Mycket bekymrad", "Tilly", Förhoppningsfull 26 år, Rådsvill Landsortsflicka, Lidande, "T. j-c.", "A. L. 56", "E. A.", "Livsintresse", "T. H.", "Landsortsfru", "Fröken D. L.", ha personliga svar att avhämta å redaktionen. Insänd adress och svarsporto, så tillstålla vi Er svaren.

För att undvika förväxling av likalydande signaturer på denna avdelning få vi uppmana alla som insända frågor att icke kalla sig "Mångårig prenumerant", "Idunvän", eller dyl. — hur smickrande detta än är för redaktionen och hur nära till hands beteckningen än må ligga — utan om möjligt välja mer originella och personliga signaturer.

SVAR.

Svar till "Mycket bekymrad". Vid Carlshalls sjukhem, rikstелефon Stockholm 10696, plägar sådana sjuka omsorgsfullt vårdas till humant pris.

FRÅGA.

Jag är 37 år, har en rar flicka på åtta år, har varit olyckligt gift och därav blivit ensam och utan vänner. Är av naturen glad och det sades förr att jag var mycket trevlig i sällskap. Nu har jag nästan endast min lilla flicka att umgås med och som jag längtar efter sällskap och någon att umgås med, undrar jag, om det bland Iduns läsarinor i Göteborg finns någon olyckskamrat som även känner sig ensam och i behov av någon väninna eller om det finns någon klubb som skulle passa. Tacksam för svar till Iduns redaktions svaravd. f. v. b. är
Flerårig helårsprenumerant.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Vore tacksam få veta huru få bort gul "inbränd" färg, som tillföljte cigarrettrökning misspyder naglar och fingertoppar. Har förgäves försökt pimpsten, vätesuperoxid.
M. M.

Svar: Vi ha verkligen för Eder räkning frågat såväl en legitimerad läkare som ock andra sakkunniga på området, men av alla ha vi fått samma svar. Och detta lyder kort och gott: att det gives intet yttre medel som kan taga bort den misspydande gula färgen på fingertopparne, utan att dennas förekomst har sin orsak uti, att hela Ederet kroppssystem ej tål vid det stora eller kanske ringa? antal cigarretter, som ni dagligen konsumerar. Man ansåg t. o. m., att Ni borde vara glad över att fingertopparnas fula utseende i tid gav Er en varningssignal, innan ännu allvarigare följder visade sig. Det enda Ni har att göra, är att gradvis inskränka på cigarrettrökningen; att alldeles upphöra med den, vore kanske i Ert fall ett allt för hårdhärtat råd — trots att såväl Er kassa som hälsa skulle vinna därpå!

Fråga: Bör en ogift dam vid presentation av sig själv endast nämna sitt efternamn eller bör detta föregås av fröken?

Enfaldig.
Svar: Det är lämpligast att säga även titeln före namnet, d. v. s. om Ni är fru eller fröken. Äger Ni möjligen någon annan titel, som t. ex. statsrådinna, överstinna, doktorinna e. d., så behöver Ni ej utom i vissa särskilda fall — åtminstone vid det först nämnda — nämna denna. — Men i dessa och liknande fall hade Ni nog ej behövt fråga därom!

Fråga: Härmed tager jag mig friheten tillskriva Eder med anledning av att jag är i trångmål angående sysselsättning och en

Zwitsersch
Fabrikat.

Säljes på
apoteken.

30 årig Erfarenhet.

Dr. Hommel's Hämatogen!

Det bästa blodbildande

Kraftmedlet

för barn och vuxna i alla åldrar.

Aktiengesellschaft Hommel's Haematogen, Zürich.

Generalagenter för Sverige:

Apotekarnes Droghandels Aktiebolag, Göteborg o. Stockholm

Blomsterlökar, rosor m. m.

för vårplantering:

Kinesiska Silkes-ploner.

Kinesiska Silkes-ploner. Dessa trädgårdens förnämsta prydnadsplanter äro vinterhårdiga, ge härliga, stora silkeaktiga blommor i sällsynta färger och dofter. En gång planterade stå de för varje år på nytt i blom. Finnas i en mängd färger och nyanser från klarvit, erème, rosa, rött till djup purpur. Pris pr 1 st. 1: 65, 5 st., av varje färg, 7: 80, 10 st. 15 kr., 15 st. 22 kr., 5 st. av en färg 7 kr. Lev. även i bl. färger, vårt val. 5 st. 6 kr., 10 st. 11 kr., 25 st. 25 kr.

Remontantrosor utmärka sig framför alla andra rosor genom sin rikedom på vackra och lysande färger, från renaste vitt och rosa till djupaste mörkrött och violett, de äro dessutom mycket hårdiga. Remontantrosor finnas i färger karminröd, svartröd, mörk purpur, snövit, silkesrosa och rosa. Pris pr styck 1: 75, 6 st., en av varje färg, 10 kr., 5 st. av en färg 7: 50.

Thea-hybrid och Thea-rosor äro mycket rikblommande, blommorna äro mycket vällyktande och ha en fin och elegant form. De finnas i många praktfulla sorter och färger från scharlakan, rosa, orangegul, laxfärgad, laxrosa, korallröd, rent gul till orange-rödgul. Pris pr 1 st. 2 kr., 8 st., en av varje färg, 14 kr., 5 st. av en färg 8: 50.

Polyantharosor äro de för plantering i kruka allra lämpligaste, de äro mycket rikblommande, stammen är buskformig och blommorna framkomma i stora klasar. Äro även synnerligen lämpliga till grupper, häckar och infattningar. De finnas i härliga färger från vitt, mörkrosa, körsbärsröd, ljusrosa till mörkrött. Pris pr 1 st. 2 kr., 5 st., en av varje färg, 9 kr., 5 st. av en färg 8: 50.

Klängrosor äro kraftigt växande och oerhörd rikblommande, planteras intill mur, veranda eller fri.

GARANTI: Varor ej till belåtenhet återtagas, ej grobara ersättas med nya gratis. Order torde insändas snarast. Obs! Ödlingsanvisning medföljer varje order.

WIDNERTZ' FRÖHANDEL, Hälsingborg 10

En hel stad praktiskt taget råttfri

efter utläggning av "RÄTTUT".

I December månad 1921 utlades "RÄTTUT" i samtliga 1200 fastigheter i staden Kallundborg i Danmark, vilken då var fullständigt översvämmad av råttor... Den 14 d:s meddelar vår representant i Danmark, att enligt officiell rapport från myndigheterna i Kallundborg ett mindre antal råttor funnos kvar i 60 fastigheter.

Således har "RÄTTUT" efter endast en utläggning utrotat råttorna fullständigt i 95 % av stadens fastigheter och till stor del i övriga 5 % av fastigheterna. Kr. 1.25 pr pkt. BERNER & ZETTERSTRÖM, Göteborg D.

Säljes å apotek, färg- och kemikalieaffärer samt speceriaffärer på landet.

Rysbergs Blandning

Detta kaffe rekommenderas särskilt för god och fyllig arom.

PERCY F. LUCK & Co.

Varje familjeförsörjare bör bereda sina efterlevande

Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör återopas.

STORKYRKOBRINKEN 11 - STOCKHOLM

I N O
Oat-A meal

Ninon är
hudcrème
par preference

HYLIN & CO'S F.A.B.
STOCKHOLM

Av SANGALLA the
rekommendera vi våra kända märken
"PEKOE SOUCHONG"
"IMPERIAL", "ORDINARY"
i originalförpackningar.

PERCY F. LUCK & Co.

SVENSKA MEDICINALVÄXTFÖRENINGENS
torkade blåbär, lingon, spenat, dill, sopprötter m. m.

Högsta kvalitet. Billiga, hållbara, lätta att förvara och enkla att använta. Bären ge utmärkta soppor. Lingonen ge dessutom en god sylt. Sopprötterna ge med obetydlig fettillsats en välsmakande buljong. Utförlig beskrivning medföljer varje kartong. Finnas i varje välsorterad speceriaffär.
OBS! Förekomma i minut endast i våra kartonger.

Vestmanlands
läns Tidning

är Länsstidningen för
Västmanland och Bergslagen
Länets enda morgontidning
Daglig upplaga
12,500 exemplar
Det bästa annonsorganet

FAMILJERÄTTSÄRENDEN

Äktenskapsförord. Boskillnads-
och äktenskapskillnads-mål.
Boutredningar och arvskiten.
TESTAMENTEN

Advokatfirman
Andén & Staël von Holstein
Eva Andén. Mathilda Staël von Holstein
Lilla Vattugatan 14.
Riksb. 75 76, 244 88. Allm. 183 36

Sydsvenska Kredit Aktiebolaget

gottgör å

Depositions- & Kapitalräkning

Högsta gällande ränta

lämplig sådan som rekommenderar till inträde vid Fackskolan för huslig ekonomi till lärarinnekursen A. Har genomgått 8 klasser, Hammenhögs lanthushållsskolas (5 mån. kurs) och en dito, som lärarinnas hjälp, dessutom har jag praktik från hemmet. Kanske en plats på större gård el. dyl. skulle vara lämpligt och om så är vore jag mycket tacksam för anvisning på dylika. Med utmärkt högaktning.
U. O.

Svar: Skriv direkt till Fackskolan och begär prospekt, så får Ni från första hand de upplysningar Ni behöver. Så mycket kunna vi dock upplysa Eder om, att bl. a. fordras betyg om innehavd tjänarinne- eller liknande tjänst — hos en helst främmande familj, där vederbörande arbetat till husmoders belåtenhet minst under 3 mån. — En dylik anställning bör ej vara svår att erhålla — dock får redaktisen för Iduns frågoavdelning ännu en gång påpeka om, att hon icke idkar någon slags platsförmedling i frågospalterna!

Fråga: Är det passande för ett förlovat par, att tillbringa sin semester på någon badort, utan att hava något "förkläde".
S. S.

Svar: Mycket tyckes nu gå för sig, som för blott ett tiotal år tillbaka skulle ansetts som mycket opassande! För vår del anse vi, att förlovade böra utan anmärkning kunna vistas vid samma badort, men givetvis endast i det fall, då fästmän har en eller ett par fruar eller ej allt för unga fröknar, som hon har att dagligen hylla sig till. Trevligast är det, och borde för bägge parterna också kännas angenämast, att man från början gjorde sig underrättad huruvida ej på badorten man kunde påräkna sällskapet av en eller annan bekant familj. Detta därför, att fästmannen då också finge ett manligt sällskap — vilket t. o. m. för en fästman bör kunna vara en behaglig omväxling!

Fråga: Vore tacksam om någon av Iduns läsarinna ville upplysa om huru man kan lära sig porslinsmålning på egen hand, är bosatt i mindre stad där ej tillgång till undervisning finnes. Finns läroböcker i ämnet?

Intresserad skänka.

Svar: Enligt den ganska ingående kännedom som vi äga om porslinsmålning, grundad på mer än 20-årig praktisk erfarenhet, tro vi ej, att man kan genom någon än så vederhäftig bok lära sig på egen hand den ej så lätta konsten att måla på porslin. Därtill fordras lektioner av en kunnig lärarinna, som noga följer nybörjarens minsta penseldrag och stundligen rättar alla de tusen små till synes oväsentliga felgrepp som lärjungen alltid gör i början. En mängd tillfälligheter spela städes in under det för övrigt mycket intressanta arbetet och var och en av dessa fordrar sin förklaring. — Kan Ni ej i någon Eder hemstadstidning annonsera efter lektioner i konsten; det är ej alls otroligt att Ni då får svar, ty porslinsmålningkonsten är numera ej så ovanlig. Får Ni blott ett par veckors praktisk vägledning, kan Ni nog sedan komma ett gott stycke framåt. Sedan kan Ni passa på att t. ex. vid ett eventuellt besök i Stockholm eller Göteborg vidare förkovra Er i konsten å någon verklig atelier för porslinsmålning.

Fråga: Är mycket intresserad av trädgårdsskötsel, har ej råd att genomgå någon trädgårdsskola i år. Försökte förra året erhålla plats såsom trädgårdslev och annonserade i flera tidningar, men förgäves. Har tänkt annonsera även i år. Vilken större uppsvensk tidning vore i så fall bäst? Kan man tänka på att erhålla någon liten betalning första tiden?
Skänka.

(Forts. nästa sida.)

PRENUMERERA PÅ
DAGENS NYHETER

ALLTID VAKEN — LATTLAST — ROLIG
Rikt och väl illustrerad. Enda tidning med
söndagsbilaga i konstnärligt djuptryck.

Ring upp »Dagens Nyheter» i dag och
meddela Eder önskan att bli prenumerant.

En lättlost "valutafråga"

I dessa bistra tider söker varje förständig människa få så mycken valuta för sina pengar som möjligt. Ingenting är då enklare än att i stället för dyrt mejerismör köpa

MUSTAD'S
"BÄSTA-VÄXT"

som smakar lika bra men kostar betydligt mindre.

JGrantz

Äter Ni havregröt?

Vet Ni huru den skall smaka?

Har Ni provat AXA (i originalpaketer)?

Mellins Food

är en världsberömd, lättsmält kraftnärning för barn, ammande mödrar, konvalescenter och ålderstigna samt för personer, som lida av mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek, speceri- och drogaffärer. Mellins Food Depot, Malmö.

VICTORIAS
LAVENDEL TVÅL
FÖRNÄMSTA I SVERIGE

Grönsaks- och Blomsterfrö, Blomsterlökar för vårplantering, samt Trädgårdsredskap
GÖTEBORGS FRÖHANDEL, Södra Larmgatan 4, GÖTEBORG · Telefon: 59 32, 109 84
Rikt illustrerad katalog gratis och franko.

Tellerins

Växtmargarin
 "Extra Växt", pr. kg. kr. 2.—
Gräddmargarin
 "Högsta Märket", pr. kg. kr. 2.50
Obs! Garantimärket

VILKEN TIDNING
SER NI MEST I BILDADE SVENSKA HEM?
SVENSKA DAGBLADET

SOM ÄR FAMILJENS TIDNING FRAMFÖR ANDRA OCH
 DÄR ALLA FINNA VAD SOM INTRESSERAR DEM!

Om barnen
 äro svaga och kraftlösa, ser tårda ut och saknar aptit, så giv dem
MUSTRIN
 kraftnäringsmedel med Lecithin det är mycket stärkande, alstrar nya celler, är blod och muskelbildande, stärker benstommen och tillför nerverna och hjärnan näring, så att barnen få krafter för sin naturliga utveckling, beprövat av många mödrar med synnerligen gott resultat, pris pr burk 6 kr. + porto erhålles från
Mustrin-Fabriken
 Stockholm 21.

Vänd Eder vid behov av gravering till
FRODINS GRAVYRAFFÄR
 Mästersamuelsgatan 36, Stockholm där Ni får affärssigill, schabloner, skyltar, monogram, inskriptioner, m. m. billigt och elegant utfört.
 Försilvring och förgyllning.
 Telefoner: Stockholmst. 18 113.
 Sundbyberg 771.
 Aberopa denna annons vid beställning.

PERUKMAKARE
SVEN ELFTMAN
 Alb. G. Fahlstedts Eftr.
 NYTORGS. 21 B. - STOCKHOLM.
 Fullständig Perukmakeriörelse. Specialité: Konstnärligt utförda Damperuker för dagligt bruk.
 Allm. Tel. 3741

Elfströms medicinska
SVAVEL-TJÄRTVÅL
 N:o 1 är bästa medlet mot hudutslag. På häpnadsväckande kort tid borttagas finnar, fräcknar, pormaskar, excem etc. Dessutom helar den sönderspruckna händer och gör hyn mjällvit. Exp. mot postförskott å kr. 3 pr st. fraktfritt. Tillskriv genast Elfströms Tekn. Fabrik, Gefle 2.

DUBBEL-OTTOMANER
 med gemensamma eller skilda bäddar, Sängkläder, Täcken, Filtar.
Specialaffären för Bäddmöbler
 Dalagatan 14. St.-t. Va 117 38
OLOF KNUTSSON.

KVARNSTRÖM & ERIKSSON
 Sliperi, Förlämnings- & Oxideringsfabrik
 Kungsgatan 84, Stockholm.
 Allm. T. Kh. 121 - R. T. 303 14.

VITRUMS FERROL
 är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
 Tillverkas å
APOTEKET VASENS DRUG-HANDELS LABORATORIUM
 STOCKHOLM
 Originalflaskor om 500 gram.
 Fås å alla apotek.

Förstör ej Eder hy
 med vatten utan använd Velvet Complexion, den amerikanska kvinnans bästa skönhetsmedel mot rynkor, röd och oren hy. Velvet Complexion (sammetsky) innehåller äkta mandel och försäljes i alla parfymaffärer. Pris per flaska 5:— och 8:— kronor. Generalagent: A/B Parfymeri R. Barlach, Stockholm C.

Svar: Hur skulle det vara om Ni annonserade t. ex. i *Lantmannabladet* eller *Idun*, vilka båda tidningar ha en mycket stor spridning runt hela Sveriges landsbygd, och just hamnar i sådana hem där man kan reflektera att taga emot en trädgårdselev? Ett sätt vore också att anmäla Er vid Stockholms stads arbetsförmedling, kvinnliga avdelningen, där ingen avgift tages varken av arbetsgivare eller arbetstagare. — Vad beträffar lön, så kan Ni nog knappast fordra någon sådan som elev; möjligen kan Ni dock om Edert arbete varit gott, påräkna någon liten gratifikation.

Fråga: Hur beredes lavendeltinktur.
Läsare av Idun.

Svar: Ni har god tid på Er, ty först på sommaren, när lavendeln blommar kan Ni bereda tinkturen! — Lavendelblommorna samlas och få utbredda på en duk halvtorka i skuggan. De läggas i en vidhalsad butelj, så många tills denna blir fylld. Då påhålles stark exportsprit till $\frac{2}{3}$ av buteljens höjd, varefter buteljen korkas och får stå 10—14 dagar, under vilken tiden den dagligen skakas. Allt efter som blommorna sjunka samman läggs nya, vilka ej skola torkas utan skola vara friska. Efter 3—4 veckor fransilas blommorna. Tinkturen är nu färdig för olika bruk vid toaletten.

Ett annat lättvindigare lavendelpreparat utgöres av 5 del. exportsprit, 3 del. Eau de cologne, 25 gr. lavendelessens och 10 gr. ambratinktur. (De båda senare ingredienserna köpas på apotek.). Alltsammans blandas i en väl rengjord literbutelj, som väl korkas och sedan får stå 4 veckor innan tinkturen är färdig.

Fråga: Vore mycket tacksam för upplysning genom Eder ärade tidning huruvida det finnes någon annan än Nordisk Resebyrå, som anordnar s. k. Sällskapsresor till utlandet. Har fått prospekt från förstn. Resebyrå, men ställa sig priserna alldeles för dyrbara. Tacksam för svar till
Värmlängtan.

Svar: Försök Bennets Resebyrå, Köpenhamn.

BREVLÅDA
 RED:S BREVLÅDA.

Ung student. Insänd Edra noveller till en bokförläggare och teaterpjäserna till någon av huvudstadens teaterchefer. Sedan får Ni avbida resultatet.

Skönhet och fägring

ha ofta en större makt än rikedom, säger Aristoteles. Vid ständigt bruk giver den väldoftande YVY-tvälen en frisk och fraich anletshy, framkallar ett lätt rosenskimmer i den vita, skära huden och gör densamma elastisk, mjuk, klar och ungdomlig.

Använd därför dagligen YVY-tvål!
 Säljes i varje välsorterad affär från Ystad till Haparanda.

Österlin & Ulriksson,
 Kem.-tekn. fabrik, Ystad.

Tänk alltid på NORMANS
 vid behov av Glas och Porslin.
 Tegnérgatan 23. — Odengatan 41.

NADCO HEMFÄRGER
 Hem För a Garderob
 Färgar Säkert Tvättakta
 Säljes Färg- & Kem.-aff.
 Färgar ej händerna.

OTTOMANER
 PABAN, Stjärng. 5 (inv. Odenplan) Sthlm.

Hemslöjd
 Kulörta drälldukar från 3 Kr. styck. Gardiner från 2 Kr. metern, Möbelytter, Mattor m. m.

Knut Heurlin,
 Engelbrektsgratan 55
 Göteborg 5.

Korpulens, Fetma
 borttages genom
 Dr Hoffbauers lagligt skyddade
Avmagringstabletter
 Oskadligt och effektivt medel utan iakttagande av diet. Inget Thyreoidin! Inget avföringsmedel. Komp. kur. kr. 23:— franco. Ut-förlig broschyr gratis.
 Fås i alla apotek.
 Depot Stockholm: Apoteket Stor-ken, Storgat. 28.
 Depot Malmö: Apoteket Lejonet.

Jogal -Tablet-terna
 verka snabbt o. säkert vid
 Reumatism Gikt Neressmärtor Huvudvärk Ischias Influensa
 Inga skadliga biverkningar. Starkt urinsrylösande går Togal till till själva roten av det onda. Dess smärtstillande verkningsmärkas genast, även sömnlöshet bekämpas med Togal.
 Finnes å alla apotek.

Goldwyn 60
 TAND-CRÈME öre

KOCKUMS
 Emaljerade Gryfor
 starkast och vackrast.
 Försäljnings-kantor.
 STOCKHOLM DROTTNINGGAT. 57 GÖTEBORG MAGASINSGAT. 23
 KOCKUMS JERNVERK, KALLINGE

Oatine

Ni blir yngre till utseendet, huden blir mjukare, renare och klarare, när ni undviker den gammaldags ansiktstvättning med tvål och vatten, emedan huden då spricker, blir gråskig, rynkig och grov. Engelska, franska och amerikanska damer vårda dagligen omsorgfullt sin hy med **OATINE**. Ni får eller bevarar på detta sätt huden klar, sammetsmjuk och vacker.

Begär endast **OATINE "Vit crème, grönt lock"** och tillbakavisa alla efterapningar. Fås i burk, eller tub kr. 3:—, och stor burk (tredubbelt innehåll) kr. 6:—.
OATINE SNOW är fin, snövit och mycket dryg i bruket och är vällyktande och uppsuges ögonblickligen vid lätt ingnidning. Genom ständig användning bevaras huden smidig, klar, mjuk och vacker. Fås i burkar av samma storlek. Kr. 3:— och 6:—.

Fås överallt, eller skriv till
THE OATINE COMPANY's Generaldepôt, Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn. London & Paris
OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

NYTT KVARTAL

STUNDARI!

Prenumerera
GENAST

IDUNS
värdefulla
JULNUMMER

GRATIS
till prenu-
meranterna

Den stora lyckan.

Av Kerstin Uhrberg.

(Forts.)

"Maj, res bort ett tag! — Och känner du, att du inte kan återkomma, så skriv till honom! Det är det lättaste sättet, tro mig. — Din själ är för fin för att dragas ned i stoft, den bör återfå sin frihet! Jag anar det!"

Några dagar senare steg jag av tåget vid min födelseorts järnvägsstation och begav mig till gästgivaregården. Bagaget fick komma efter. Jag hade sagt Fredrik, att min själ behövde vila och stillhet. Fredrik gjorde inga svårigheter. — Om en stund gick jag ut och gick på gamla, välkända vägar. Min barndomstid stod levande för min inre syn vid anblicken av alla de gamla, välkända platserna. Å, där var vägen till Norreberga! Om jag skulle gå dit? Sagt och gjort. Om en liten stund satt jag, innerligt välkommen, hos min gudmor, Anne-Julie Heidencrona på Norreberga.

Gudmor är en liten, mager, livlig fru med klarblå ögon, som lysa upp ett ansikte, rynkigt som ett väl moget vinteräpple. Hon har vacker profil och har säkert sett mycket bra ut som ung.

"Å, så roligt att se dig igen, kära Majbarnet!" sade gudmor. "Du må tro, att i torsdags firade vi vårt guldbräöllop, Heidencrona och jag. Ja, du vet det ju! Du var snäll och telegraferade så vacker vers till oss. Tack! — Det var ett festande, må du tro, i dagarna tre. Barn och barnbarn voro förstås hemma, och släkten i övrigt hade samlats rätt mangrant för att hedra oss. I parken brunno romerska ljus. Folket hade rest äreport.

Jag tyckte det var nästan kusligt, när jag satt i kyrkan i söndags, att predikan skulle handla om den rike mannen, som levde var dag kräseliga. Ty det ha vi gjort nu med i flera dagar. — Men vår Herre må väl förlåta oss! Guldbräöllop är ju ändå en ovanlig högtid!"

"Gudmor, tala om något från riktiga bröllopet!" bad jag.

"Var gudmor mycket lycklig den dagen?"

"Ack, kära barn, det är så anorlunda nu mot förr. —

När Heidencrona friade till mig eller rättare till mina föräldrar, var jag en liten byxtös på 15 år. Edvard Heidencrona var 30 år, och jag hyste stor respekt för honom. — Mor sade åt mig, att det skedde mig och hela min familj en stor ära, då brukspatron Heidencrona värdigats anhålla om min hand, vi voro bara av simpelt, ofrälse stånd. Visserligen var far en bildad man, men farfar hade varit vanlig bonde. Och tänk vilken ära för mig att med tiden få bli 'hennes nåd Heidencrona!' Jag borde niga och tacka! Så sade min mor. Och efter hon sade det, så neg jag och tackade. Det där att få bli 'hennes nåd' var allt bra roligt! Men inte tyckte jag om Edvard, visst inte. Jag hade helst velat gå och gömma mig, när han kom och hälsade på hos oss. Och bröllopsdagen hade jag mycket svårt för att hålla tårarna tillbaka: Tänk att få lov lämna far, mor och syskonen! Och tänk, om jag inte skulle kunna sköta mina äligganden som husfru på det stora godset! Nog hade jag lärt pladdra litet fransyska och spela fortepiano, men hushållsgöromål hade ej legat för mig. Mamsell Vipperqvist hade alltid smusslat bakom mors rygg och hjälpt mig med göromålen, när jag varit tvungen göra nytta i köket. —

(Forts.)

Tänder
böra redan från
barndomen
vårdas med
DENTOSAL

CAP Ätchoklader utmärkt goda

Var försiktig
vid val av ströpu-
der mot hudlöshet,
revormar etc. hos
barn. Använd en-
dast:

VASENOL
barnpuder, ett av läkare erkänt snabbt
likande och rensande specialmedel.
Vasenol rekommenderas av läkare och
barnmorskor.

OTTOMANER
Förmånliga betalningsvillkor
THORWALD OLSÉN, Blecktornsgränd 6, Sthlm.

A/B NYMANS VERKSTÄDER UPPSALA

Tillverkar Hermes velocipeder,
ytterdäck, luftslangar, pedal-
gummi, solution, ekrar, pedaler,
framhjulsnäv, sadlar, väskor,
skruvar och muttrar. Bästa
inköpskälla för återförsäljare.

Nehej!!

Det skulle vara
M.ZADIG
Tvättpulver
med violdoft
sa' Mamma!

BÄST
VILAR MÅN Å

STALRESARMADRASSEN I D E A L
Hygienisk - Billig - Hållbar
Prislista gratis och franko
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780 Karlstad Tel. 780

**DELTA I
HESSCO PRISTAVLAN**
FÖR AMATORFOTOGRAFER
PRISSUMMA NR. 2000.
PROGRAM FRÅN
HUGO SVENSSON & CO GÖTEBORG

“Luvisca”
(REGISTERED)
I SVERIGE INREG. VARUMÄRKE

är överträffad i slitstyrka och elegans, krymper ej i tvätt och bevarar alltid sitt vackra utseende. "Luvisca" är lätt att tvätta och stryka och är idealtaget för damblusar, klädningar, pyjamas, barnkläder och herrskjortor.

För underhålliga efterapningar eller s. k. ersättningskvalitéer varnas. Den äkta varan har alltid namnet "LUVISCA" tryckt på stadkanten av varje meter.

"Luvisca" finnes i en mångfald vackra mönster och färgställningar. Äkta "Luvisca" erhålles hos alla välsorterade manufakturaffärer i landet till ett fastställt pris av

Kronor 5:75 pr mtr.

Har Ni svårighet att anskaffa äkta "Luvisca" tillskriv då fabrikanterna
Messrs Samuel Courtauld & Co., (Foreign) Ltd.,
19 Aldermanbury, LONDON, E. C. 2.,
som beredvilligt namngiva Eder närmaste inköpskälla.

Torr och spröd hud

bör dagligen vårdas med
Oxygenolfabrikens **Amarant-
Cold-Cream**. Den blir mjuk och
smidig därav. Torra cremer,
som huvudsakligen bestå av tvål-
skum, äro härvid överksamma.

I KÖKET OCH PÅ MATBORDET ÄR

Arboga ALFA-KO HUSMODRARNAS OCH O

Det sedan 30 år välkända, tillförlitliga järnmedel **Athenstaedts Järninkur** är orig.-fl. finnes i apoteken. Huvuddepot för Sverige: Apoteket Kronan, Kristianstad. Tel. 82. Obs. I Varumärket hästskomagneten! & 882.

Den underbara glansen som "Zelos Aluminiumputs" åstadkommer vid putsning av aluminiumkärl, gör det välkommet i varje hem. Pris endast 45 öre. Tillverkare: Fabriken Zelos, Göteborg. Återförsäljare antagas.

SPIRELLA-KORSETTEN
Beställningar emottagas av Ester Holmgren, Hamngatan 13, Stockholm. Allm. 7979. Rt 2356.

Babyutstyslar
verkligt förstklassiga, allt för den nyfödde Kr. 10:—, extra fin Kr. 14:—, engelsk blöja och gördel samma pris. Bärmantel kr. 4:—, örngott av noblessväv broderat hörn kr. 3:—, Mönster medfölja.

fru CLARA LINDQVIST,
Ö. Kvarng. 32, Borås.

GRANSHOLMS FINPAPPERSBRUK

ANLAGT 1803 - GEMLA - ANLAGT 1803
Specialbruk för finare pappersorter

LEVERANTÖR AV

IDUNS PAPPER

OMBUD OCH PARTINEDERLAG I STOCKHOLM:
R. W. STARE
R. T. 40 44 59 KUNGSGATAN 59 A. T. 192 30

Utmärkta organ

för
annonsering i landsorten:

Arvika: Arvika Nyheter.
Avesta: Avesta-Posten.
Borlänge: Borlänge Tidning.
Borås: Borås Tidning.
Engelholm: Engelholms Tidning.
Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.
Falun: Falu-Kuriren.
Geve: Geve-Posten.
Halmstad: Hallandsposten.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.
Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen
Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad
Härnösand: Härnösands-Posten.
Höganäs: Höganäs Tidning.
Hörby: Hörby Dagblad.
Jönköping: Smäländs Allehanda.
Kalmar: Barometern.
Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.
Karlstad: Värmlands Läns Tidning.
Katrineholm: Katrineholms-Kuriren
Landskrona: Landskrona-Posten.
Linköping: Östgöten.
Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.
Lysekil: Lysekils-Posten.
Malmö: Skånska Aftonbladet.
Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.
Mora: Mora Tidning.
Norrköping: Norrköpings Tidningar.
Nyköping: Södermanlands Nyheter.
Nässjö: Nässjö-Tidningen.
Skövde: Skaraborgs Läns Annonnsblad
Sollefteå: Sollefteå-Bladet.
Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
Säter: Sätters Tidning.
Söderhamn: Söderhamns Tidning.
Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
Uddevalla: Bohuslänningen.
Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Upsala: Tidningen Upsala.
Visby: Gotlänningen.
Västervik: Västerviks-Tidningen.
Växjö: Nya Växjöbladet.
Örebro: Örebro Dagblad.
Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.
Östersund: Jämtlands-Posten.

PÄRMAR

IDUN 1921

i rött klotband med guldtryck

finnas nu att tillgå hos
hrr Bokhandlare eller
direkt från

**IDUNS EXPEDITION
STOCKHOLM**

Gratis medföljer titelblad jämte register.

Kr. 2:50 + porto 80 öre.

Likvid i postanvisning.

Billiga Böcker

Ny prisnedsättningskatalog, upptagande flera hundra värdefulla böcker, har utk. Erh. gratis i bokh. och från Lindblads Förl., Uppsala

Babyutstyslar.
välsydda och bra modeller av bästa tillbehör Kr. 10:—, med engelsk blöja och gördel samma pris. Bärmantel Kr. 4:—, Dopklänning med mössa fr. 10:50 till 15:— kr. Lakan och Örngott Kr. 8:—, Mönster medf. Röda Korsets modeller & Babyutstyslar äro utarbetade i min ateljé.
Dagmar Jacobsons Vitvaru- o. Linnésömnadsaffär
Borås. Rt. 1406.

Önskar Ni uppfriska

Edra kunskaper i engelska språket, önskar Ni uppehålla dem på ett angenämt och bekvämt sätt och vill Ni läsa engelsk litteratur på originalspråket utan att behöva slösa bort Er dyrbara tid med att leta i lexikon, då måste Ni skaffa Eder

The English-Swedish Magazine
Engelsk-Svenska Tidskriften)

Detta magasin utgives på engelska med parallell svensk översättning under medverkan av framtstående engelska och amerikanska författare jämte Ernst Lundquist som översättare.

Lösnummer å 1 kr. till salu överallt.
Pren.: Helår 10 kr., halvår 5:50, på posten, i bokhandel och portofritt från tidskriftens Red. och Exp. Västerlånggatan 65, Stockholm. At. 49 46. Provnnummer sändas gratis på begäran.

SPIECKERS SANOKAPSLAR

stärka nerv- och muskelsystemet, skänka ungdomlig spänstighet, levnadsmood och energi, samtidigt som de undanröja trötthet, sömnlöshet och svaghets-tillstånd. Finnes å alla apotek och drogaffärer.

Ask om 10 kapslar (för 10 dagars bruk) kr. 2,25.
Ask om 20 kapslar (för 20 dagars bruk) kr. 4,25.
Liten kur (5 stora askar) kr. 20.—
Stor .. (10 ..) kr. 38,50.

Alltigenom svenska samt trots sitt billiga pris i kvalitet överlägsna de bästa utländska äro

HUSQVARNA SYMASKINER

I varje svenskt hem och i varje svensk skola böra Husqvarna-maskinerna vara självskrivna.

LEDIGA PLATSER

Pålitlig, van, kvinnlig korrespondent,
tyska och engelska, erhåller förmånlig nställning i landsorten. Närmare genom **Stockholms Uthyrningsbyrå,** Stureplan 6, Stockholm.
Vid korrespondens torde dubbelt porto bifogas.

Ung flicka
av bildad familj, som kan åtaga sig att sköta två barn, en gosse om 3 år och en flicka om 7 år, är välkommen till familj i liten stad i södra Sverige. Svar till "Bankdirektörsfamilj", Iduns exp. f. v. b.

Husföreståndarinna,
helst sjukvårdskunnig person eller äldre sjuksköterska, önskas för gammal, sjuklig läkare, bosatt i västgötastad. Svar med löneanspråk m. m. märkt: "Nu genast 1922", under adr. S. Gumaelius Annonskontor, Stockholm f. v. b.

En snäll, pålitlig flicka,
något kunnig i matlagning, kan erhålla plats under sommarmånaderna i mindre pensionat på landet. Svar med rek. och helst foto till Fridhem, Fjärås.

Bildad flicka,
av aktningssvärd familj, ej under 25 år, stadgad och pålitlig, erhåller plats som sällskap och hjälp åt ensam 60-årig dam. Hjälp till grovsysslor. Eget rum, god lön, familjemedlem. Svar till "Plikttrogen", Norrköping, p. r.

Sjuksköterske-elever
emottagas å Kustsjuhuset på Styrö. Kurserna förberedande, räcka 3 mån. Avgift 30 kr pr mån. för allt. Ansökningar åtföljda av präst- och läkarebetyg samt rekommendationer insändas till **FÖRESTÅNDARINNAN.**

Ensamjungfru
kunnig i matlagning får plats i tre vuxna personers hushåll från den 24 april. Svar med rek. till Fru kapten Karling, Villa Klinten, Eksjö.

Vävlärrarinneplats
vid Slagsta skola och seminarium är till ansökan ledig intill 15 april. Platsen skall tillträdas 1 sept. d. å. Grundlön 1000 kronor med 60 % dyrtidstillägg samt 3 ålderstillägg å 200 kr. Fritt vivre och bostad. Slagsta skola och seminarium, Fittja.

Damer äga tillträde.
Se annonsen i denna tidning under Diverse

PLATSSÖKANDE
Sänd aldrig originalbetyg utan endast bestyrkta avskriftar när Ni svarar på annons om ledig plats.

FLICKA
22 år önskar komma i bättre, god och vänlig familj på landet, som hjälp å kontor. Besitter några lunda god handstil, (samt dessutom att deltaga i lättare husliga sysslor, event. brodering. Där jungfru finnes. Någon lön önskvärd. Tacksam för svar å "Västgötska", Iduns exp., f. v. b.

HEMMENS PLATSFÖRMEDLING.
Tel. 9307. Malmö. 10-2.
Bildad hjälp för hemmen:
Guvernanter, husförst.-innor, barnfröknar o. sköterskor, etc.

19-årig bildad flicka
som genomgått 8-klassigt flickläroverk och mindre hushållsskola önskar till våren plats på större herrgård eller lantgård som husmoderns hjälp och sällskap. Någon lön önskvärd. Svar till "Familjemedlem — L. B.", Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

Smäländska,
från gott hem önskar mot fritt vivre plats å herrgård, prästgård eller annat praktigt hem att under verkligt god husmors ledning vara behjälplig med husliga göromål för att lära sköta ett hem. Tacksam för svar till "Familjemedlem 15 April", Iduns exp., f. v. b.

Husföreståndarinne-plats
önskas av medelålders fru, som är van vid allt vad till ett hems skötande hörer. Tacksam för svar under signatur "Ensamstående", Örebro p. r.

Ung flicka,
som genomgått handarbets samt praktisk och teoretisk vävkurs önskar lämplig plats. Svar till "April 1922", Iduns exp., f. v. b.

Enkel, bättre flicka,
önskar som familjemedlem mot fritt vivre plats på herr- eller prästgård eller annat hem att lära matlagning, något van vid husliga sysslor. Svar till "Förlovad", Iduns exp., f. v. b.

Ung förlovad flicka
av god familj, önskar som hjälp och sällskap medfölja dam eller familj på resa till utlandet. Svar till "Utlandet 1922", Iduns exp., f. v. b.

Lantbrukaredotter
önskar plats som föreståndarinna i hem där husmoder saknas eller sköta hushåll åt ensam person. Betyg och rek. finnas. Svar till "Lantbrukaredotter", Backa, Lundsbrunn p. r.

Duglig sömmerska,
fullt kompetent, söker plats att förestå ateljé, eller ock i bättre familj, på gods eller större egendom, för längre eller kortare tid. Svar märkt "Duglig", Iduns exp., f. v. b.

Proper, ordentlig flicka,
skicklig i sömnad och husliga sysslor, önskar plats som husmoderns verkliga hjälp (helst i Dalarna). Svar till "God arbetskraft", Iduns exp., f. v. b.

Enkel, bildad flicka,
som genomgått lanthushållsskola, kunnig i sjukvård, linessöm, och alla praktiska göromål inom hemmet, söker plats i familj. Svar till "Uppgift", p. r. Hälsingborg.

Ung engelska
önskar plats i svensk familj som lärare i engelska. Van vid undervisning. Utmärkta referenser. Svar till miss Crump Medwyn, Carlisle Rd. Eastbourne Sussex, England.

INACKORDERINGAR
ÄLDRE, SJÄLVFÖRSÖRJANDE, bildad fröken söker en tillflykt för sommaren. Antingen att hyra något lämpligt el. möjl. inackordering. Kalla bad önskas, helst salta. I behov av litet vänlighet och någon trevnad. Tacksam för anvisning. Svar till "A. B. C. — Sommaren 1922", Iduns exp., f. v. b.

Doktorinnan Vilma Erikssons Villohem
 heligt 15 min. skogsväg från Arvika.
 Adr. Högåsen, Arvika. Bröstklena mot.
 tagas ej.

Konfirmation.
 Några flickor mottagas i sommar till konfirmationsundervisning i Svarta Penningar. God tillsyn och omvårdnad. Skriftligt och bad. Undervisningslektorer: Kyrkoherde Skogner, Skagershult. Pris per elev ett för allt Kr. 200.—. Vid andra inackorderingar mottagas. Adr.: Svenska Turistföreningen. Vidare meddelar: Fru Maja Hellberg, Penningar, Svarta.

Konfirmander
 mottagas under 5 veckor 19/6—24/7. Kurskontrakt, tillfälle till bad. Goda lämnas. Pris 225 kr. Gällaryds prästgård, Småland.
 Gustaf Ek.
 Komminister, adr. Gällaryd.

Några flickor
 erhålla konfirmandundervisning i inackordering i prästgård i Norra Skåne från omkr. den 11 juni. Adr.: Kyrkoherde Otto Berggren, Wåmhus. 14.

Konfirmander
 mottagas 15 juni—21 juli. Fjortonde det. Komminister Rudolf Möller, Svanevång, Örust, Bohuslän.

Östermalm
 lant bildad hem där ungdom finnes i ett större rum med helinackordering belägt genast. Referenser önskas och gratis. Närmare å

Stockholms Uthyrningsbyrå,
 Stureplan 6,
 Stockholm.
 Vid korrespondens torde dubbel porto bifogas.

TILL SALU

Nörfastighet å Östermalm
 säljes efter 8 proc. brutto, innehållande vackra, stora 6 rums våningar, uthyrda till mycket låga hyror.
Stockholms Uthyrningsbyrå,
 Stureplan 6,
 Stockholm.
 Vid korrespondens torde dubbel porto bifogas.

Vackert läge
 i Högåsen vid segelleden till Vaxholm. Villa om 8 rum, kök, tambur. Lusthus, uthus, badhus. Areal: ca 2 tnl. sjötomt, söderläge, härlig, naturlig park. En timmes ångbåtsresa från Stockholm. Säljes genom
Stockholms Uthyrningsbyrå,
 Fastighets-Agenturen,
 Stureplan 6,
 Stockholm.
 Vid korrespondens torde dubbel porto bifogas.

Modern 2-rums våning
 i övre Vasastaden med inflyttning 1 April säljes för 13,500 kr. Närmare å
Stockholms Uthyrningsbyrå,
 Fastighets-Agentur,
 Stureplan 6,
 Stockholm.
 Vid korrespondens torde dubbel porto bifogas.

Enfamiljshus, Lärkstaden,
 innehållande 16—18 stora, vackra, soliga rum, försedda med alla moderna bekvämligheter, säljes på grund av utrikes resa till verkligt billigt pris om snar uppgörelse kommer till stånd. Särdeles lämplig för diplomat. Ritningar och närmare upplysningar å
Stockholms Uthyrningsbyrå,
 Stureplan 6,
 Stockholm.
 Vid korrespondens torde dubbel porto bifogas.

DIVERSE

AKTIEBOLAGET STOCKHOLMS UTHYRINGSBYRÅ
 Fastighetsförvaltning
 Vicevärdskap

Efterhör våra låga arvoden, sedan över 20 år oförändrade. Lån mot in-teckningar ombesörjes, i första hand för de fastigheter vi förvalta. Bästa referenser från personer, som under många år anlitat oss.
STOCKHOLMS UTHYRINGSBYRÅ
 Stureplan 6,
 Stockholm.
 Byrån grundad 1894.

Svält ej
 Edra krukväxter. De leva ej enbart av vattnen. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings-salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

Damer äga tillträde
 till många förvärvsområden, där de förr ej fingo komma in. Men de taga ej vara på möjligheterna. Eller hur kommer det sig, att så få damer taga vara på den betydliga förtjänst, som kan vinnas genom att förmedla nya livförsäkringar? Svar emotes från vana, intelligenta och energiska damer till "Socialt arbete", under adress S. Gumelius Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Crème o. puder
 att användas vid skötsel av späda barn, Baddunderlag, Dinappar, flaskor m. m. Babybyxor, impregn.
 I parti och minut billigast från
Carl Stangenberg,
 10 Hötorget, Stockholm.
 A. T. 28690. R. T. 7762.

Äkta Hårnät
 Stora, prima, helt dussin 2:75
 halvt dussin 1:40
 Som prov 3 stycken 0:70
 Hemskickas! Allm. Tel. Vasa 13401
 Stockholm, mellan 9—5.

Hårarbeten.
 Insänd avkammat hår till Fru Karin Olsson, V:a Storbryn, Wåmhus, som tillverkar Flåtor, Herr- och Damkedjor m. m. Flåtor på lager från 5 kr. till högre pris. Insänd prov, brev besvaras mot porto. Riks 2.

För den nyfödde.
 Reklamkartonger med komplett, fin, välsydd utstyrelse, bästa, mest beprövade modell, som nu finns, till 15 och 20 kr. Affären etabl. 1911. Fru E. Caspersson, Örebro 1.

Ungdomlig charme,
 persikolen, mjuk och smidig hy ger Majorskan Edmanns Idealcrème. Pris 2:— kr. per burk. Fås i Parfymeri-affärer. I parti A/B Parfymeri Barlach, Stockholm C.

S:ta Birgittas svavelpomada
 innehåller svavel i löslig form, stärker hårväxten, förhindrar mjällbildning.
 Parfymeri S:ta Birgitta, Stockholm.

Sjuka.
 Besök eller skriv till Homöopatiska Institutet Auxilium, Salmåtgatan 5 (hörnet av Tegnérgatan). Rt. 825 11. Mottagn. 10—12; 2—4 eller enl. överenskommelse. Specialitet: Magsjuka, blodbrist, reumatism, fallandesjuka, influensa, njur- och gallsten samt sokersjuka.
Hultkrantz,
 Homöopat. Läkare. STOCKHOLM.

Mot grått hår och mjäll.
 Håret meddelas att det utmärkt och så mycket efterfrågade härtvätt mot grått hår som förhindrar ärfvall och fullständig borttagning mjäll och som i över 40 års tid förts i Fanny Gelin's Parfymeri, Malm-torgsgatan 5, Sthlm, numera fås under adr. Firma Fanny Gelin, Norrviken, Riks och Sthlmstel. Norrviken 214. Pris 6:— kr + porto.

Fräkencreme
 Borttager fräknar, finnar, fnassel m. m. Pris kr. 6:50 + porto. Försändes diskret. Franska Parfymerimagasinet, Hovleverantör, Drottninggatan 21. Sthlm.

Absolut ofarligt.
 Dr. Stohrs Kephaldoltabletter verka snabbt och säkert vid huvudvärk, Reumatism, Ischias och neuralgi — även i elakartade fall — och äro fullkomligt ofarliga för hjärta och andra organ. Kephaldol användes sedan årtal med glänsande resultat av de främsta kliniker och läkare i alla länder för att stilla smärtor och feber utan att skada hjärtat. Gör ett försök. Finnes å alla apotek.

ICA
 Borttager fräknar, finnar, fnassel m. m. Pris kr. 6:50 + porto. Försändes diskret. Franska Parfymerimagasinet, Hovleverantör, Drottninggatan 21. Sthlm.

Birgittas Äkta Citron-Crème.
 Ofelbart medel mot sträv och narig hy Bästa ansiktsmassagecreme. Utplånar rynkor o. ojämnheter i huden. Tillverkas av saften av friska citroner.
 Parfymeri S:ta Birgitta, Stockholm.
 Pris kr. 3:—

Doktor A. Kjellbergs
 Kurs i massage och sjukgymnastik. (26:te årskursen.) Begär prospekt! Stockholm. Hollandaregatan 3.

Doktor J. Arvedsons kurs
 i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik
 medför enligt kungl. maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet.
 Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odögatan 1, Stockholm.

D:r A. KARSTEN
 Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsg. 60, STOCKHOLM
 Behandling av
neumatiska åkommor.

GYMNASIUMS INSTITUT
 Östra Hamngatan N:o 45
 Förmålligaste specialkurs i
MASSAGE o. SJUKGYMNASTIK
 Nästa kurs börjar den 15 september.
 I kursen ingår kostnadsfritt undervisning i moderna fysikaliska behandlingsmetoder såsom Diathermi, Kwarts- och Spektrosolljusbehandling, Värmebehandling, Zander-gymnastik, Ortopedisk behandling m. m. Begär illustrerat prospekt.

Gymnastikdirektörsexamen
 avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
 Ny kurs börjar 15 sept.
 Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Doktor A. Kjellbergs
 Kurs i massage och sjukgymnastik. (26:te årskursen.) Begär prospekt! Stockholm. Hollandaregatan 3.

Doktor J. Arvedsons kurs
 i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik
 medför enligt kungl. maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet.
 Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odögatan 1, Stockholm.

D:r A. KARSTEN
 Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsg. 60, STOCKHOLM
 Behandling av
neumatiska åkommor.

GYMNASIUMS INSTITUT
 Östra Hamngatan N:o 45
 Förmålligaste specialkurs i
MASSAGE o. SJUKGYMNASTIK
 Nästa kurs börjar den 15 september.
 I kursen ingår kostnadsfritt undervisning i moderna fysikaliska behandlingsmetoder såsom Diathermi, Kwarts- och Spektrosolljusbehandling, Värmebehandling, Zander-gymnastik, Ortopedisk behandling m. m. Begär illustrerat prospekt.

Gymnastikdirektörsexamen
 avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
 Ny kurs börjar 15 sept.
 Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Mattis Kosacks Skola
BRAHEG. 7 B, STOCKHOLM
 Rt. 70156.
 Lärnar undervisning i all sorts praktisk klädsömnad samt målning.

TÄRNA FOLKHÖGSKOLA
 KVNNL. KURSER 25 april.
 Prospekt adr. Tärna.

Fackskolans Lanthushållsskola
 å Kumlan, nära Vattholma, Uppland,
 med anslag av stat, landsting och hushållningsällskap, pågår sommarkurs maj—oktober 1922. Undervisning i matlagning (även något finare sådan) o. födoämneslära, slakt o. tvätt, husdjurskötsel & mjölkhushållning, trädgårdsskötsel, hälso- & sjukvård, vävning o. sömnd. Många frielevsplatser utan avgift för undervisning, särskilda sådana för elever från Uppsala län. Obemedlade o. mindre bemedlade elever få understöd upptill kr. 60:— i mån. Program gratis på begäran. Adress: Fackskolan för huslig ekonomi, Uppsala.

FROST
 SKADOR även mycket gamla botas fullständigt med Kyalatum, absolut verksamt medel. Resultat efter 5 högst 7 behandlingar. Pris pr flaska 5:— kronor, avsett för en kur och säljes hos Sjukvårds-, kemikalie- och Parfymeriaffärer samt i parti från A.-B. Parfymeri Barlach, Stockholm C.

Birgittas Äkta Citron-Crème.
 Ofelbart medel mot sträv och narig hy Bästa ansiktsmassagecreme. Utplånar rynkor o. ojämnheter i huden. Tillverkas av saften av friska citroner.
 Parfymeri S:ta Birgitta, Stockholm.
 Pris kr. 3:—

1922 KVNNLIGT YRKESREGISTER 1922
 innehåller:
 Den nya äktenskapslagen av advokaten Eva Andén. Uppgifter om utbildning, kompetensfordringar och inkomstmöjligheter för olika yrken. Namn och adresser på kvinnliga yrkesutövare, med vilka det kan vara fördel att komma i beröring med. Ett flertal intressanta uppsatser i olika ämnen.

1922 KVNNLIGT YRKESREGISTER 1922
 till salu i boklädorna samt å Kvinnligt Yrkesregisters expedition, Vasagatan 50. Pris 3 kr. Klipp annonsen!

S:ta Birgittaskolan
Regeringsgatan 19—21, Stockholm
 Rikstel. 141 08. Allm. tel. 51 90.

Förnämsta läroanstalt för kvinnligt praktiskt handarbete.
 Undervisning i klädsöm, linnösöm, barnkläder, all slags konstbroderi i spetsar, monteringar etc. Anmälningar mottagas dagligen 10—5.
 Elever mottagas 1 och 15 varje månad. Aftonkursen 2 gånger i veckan. Lågre avgifter. Lämpligt tillfälle att sy alla sina sommardrägar själv.
EMMY KYLANDER.

Stilfulla Kappor och Klänningar
 Aftontoaletter, sys väl och billigt i Fru Louise Lundgrens Damskrädderi-teljé, Västerlånggatan 68, 4 tr. R. T. 224 61. Mångårig praktik.

Vid hushållskurserna i Hofva
 som pågått sedan 1 febr. emottages elever från 1 april på en tid av 2 å 3 månader. Omsorgsfull undervisning meddelas i enkel och fin matlagning, konservering, korvberedning samt bakning av tårter och finare småbröd, matbröd, dukning och servering.
 Hushållsskolan Hagaberg, Hofva. (Läge: Norra Vestergötland).

TRÄDGÅRDSKURS
 för kvinnliga elever vid Torshäll, Leksand 1 apr.—31 okt. — 15:de kursen. Extra elever även på kortare tid. Vegetarisk kost. Ref., prosp. och vidare upplysningar på begäran.
LILLIE LANDGREN. MÄRTA PHILIP.

Värmlands Kvinnliga Folkhögskola M O L K O M
 Sommarens kurser 8 maj—19 augusti.
 Läge: nära Molkoms järnvägsstation i en av Värmlands vackraste trakter. Första årskursen med undervisning i allmänbildande och praktiska skol-ämnen, kvinnlig slöjd m. m. Även lämpig som förberedelse för seminari-um, sjukvård m. m.
 Andra årskursen eller Husmoderskolan, avsedd för flickor, som förut genomgått folkhögskola eller erhållit annan minst motsvarande utbildning utöver folkskolan.
 Utmärkta skollokaler, elevhem, gymnastiksal med dusch m. m. Omfattande bibliotek. God och billig inackordering. Betydande lindringar i omkostnaderna för mindre bemedlade. Prospekt erhålles genom rektor, fil. d:r H. Heden, adr. Molkom.

Fridhems Kvinnliga Folkhögskola och Lanthushållsskola, SVALÖF,
 börjar ny lärokurs den 1 maj och fortgår till den 1 september.
 I folkhögskolans 1:sta årskurs undervisas i *medborgerliga-, praktiska och slöjdamnen* (linnesömnad, knyppling, konstvävning, skånsk flätning och klädsömnad) samt *matlagning*.
 I den 2:dra årskursen lämnas en grundligare utbildning i bokliga kunskaper för att förbereda till inträde vid *seminarier, sjuksköterskekurser* m. m. 2 timmar slöjd dagligen.
 Undervisning i *engelska språket*.
 I *Lanthushållsskolan* undervisas i praktisk och teoretisk huslig ekonomi, matlagning, bakning, konservering, trädgårdsskötsel, mjölk-hushållning, husdjurslära, bokföring m. m.
 Kursavgift 50 kronor. Friplatser finnas. Statsunderstöd för obemedlade och mindre bemedlade elever.
 Begär prospekt: **Rektor W. WISTRÖM.**

Karlskoga praktiska läroverk
 — 9 statsunderstödda specialavdelningar för män och kvinnor —
Husmoderskolan, Lanthushållsskolan o. Handelskolan
 börja sina sommarkurser 16 maj. Vinterkurserna 1 november.
 7,300 f. d. elever. Välkomna till Prospekt mot dubbel porto.
40-årshögtid midsommarafton.
JOH. LINDHOLM, Rektor, Karlskoga.

Övre avdelningen Ny hushållskurs
 15 Maj—15 September. Kursen kan även delas. Prospekt mot porto. Överstinnan A. Hyltén-Cavallius, f. Frick, Sandvik, Små. Burseryd.

Neuchâtel (Suisse)
 Pensionat de Jeunes filles Beau Soleil M:mes Chenevard Prof. Références: Margit Rosenlund, Dalagat. I A, Stockholm. Allm. Tel. 23667.

FLORODOL TVÅL

Den, som sedan är tillbaka dagligen använt Florodol-tvål, vet av egen erfarenhet att den är oersättlig i den rationella hudvårdens tjänst. Florodol-tvålen står i en klass för sig. Den är något helt annat än blott och bart en toalett-tvål. Dess speciella sammansättning gör att den vid användandet utvecklar ett gräddliknande, fint lödder, som på samma gång det renar hud och hy i sig innesluter för hyns skönhet och hälsa betydelsefulla, cremearterade substanser och vissa balsamiskt-antiseptiska extrakter, vilka utöva det mest välgörande inflytande när det gäller att förhindra uppkomsten av finnar, kvisslor och andra smärre opassligheter i huden, förläna ungdomlig, smidig och vacker hy, göra hals och händer vita och mjuka.

Parfymeri Flora Gefle